

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
4 š. po pošti.

Št. 3.

15. marca 1862.

XI. tecaj.

Pridiga za veliko noč.

(Trojna velika noč; gov. J. Š.)

„To je dan, kterega je Gospod naredil: bodimo danes prav veseli in
veselimo se!“ Ps. 117, 24.

V v o d.

Na svetu se spreminja vse. Danes dežuje, jutre pride prijeten dan in sončni topli žarki še prijaznejše obsveljujejo namoceno zemljo. Tako pride tudi za žalostjo veselje. Kristjani! to smo skusili te dni. Peljal sem vas v tem sv. postnem času na oljsko goro, z oljske gore smo spremili Jezusa na njegovem kervavem potu na goro Kalvarijo; in tu smo se žalostni vstopili pod njegov križ; vzeli smo od vmirajočega Jezusa slovo in se tudi priporočili v materno varstvo Marije, matere sedem žalosti. Žalostne so bile pri tem premišljevanju naše serca in marsikteri izmed vas je sklenil, zapustiti greh, zavoljo kterega je Kristus toliko prestal. Danes pak, ljubeznjivi! stopim med vas z veselim sercom in vas vse pozdravim z besedami kralja Davida: „To je dan, kterega je Gospod naredil: bodimo danes prav veseli in veselimo se!“ Ja „veselite se!“ nas opominja tudi sv. Pavl, „veselite se vselej v Gospodu; še rečem, veselite se!“ In kdo bi tudi danes vesel ne bil; saj je vstal Jezus Kristus, kterega so judje zaverгли in križali, današni dan iz lastne moči častitljiv od smerti. Glejte njegovo podobo na altarju: v roci derži bandero, s perstom pak nam proti nebesom kaže. Zapojte veselo Alelujo, zmagan je satan in svet je rešen!

Že pri judih je bila velika noč vesel praznik, kterega so obhajali v veseli spomin, da jih je Bog iz Egiptovske sužnosti

rešil in jih speljal v obljubljeni deželo. Še veliko bolj vesel je ta praznik za vsakega kristjana; saj nas opominja, da nas je Jezus po svoji smrti na križu rešil strašne sužnosti peklenškega sovražnika in greha. Široko odperete spet stojé nebeške vrata, ktere nam je greh naših prvih staršev zaperl. Ja, ljubeznivi! veselite se svete velike noči; še enkrat s sv. Pavlom rečem: veselite se!

Da vas obudim k sv. veselju, sem namenil, vam danes govoriti od trojne velike noči, in scer: 1. Od lepe velike noči, ktere se večidel vsi veselé; 2. od še lepše velike noči, ktere se Bog, angeli in svetniki veselé; 3. od nar lepše velike noči, ktere se Bog, angeli, svetniki in vsi brumni kristjani veselé.

Vem, da želite poznati to trojno veliko noč, zatorej le zvesto poslušajte! Začnem v imenu Jezusa križanega, ki je častljiv od smerti vstal. Aleluja!

R a z l a g a.

Rekel sem, da vam bom danes govoril od trojne velike noči in scer:

1. Od lepe velike noči, ktere se večidel vsi veselé in ta velika noč se obhaja zunaj, po svetu, v naravi in v naših cerkvah.

a) Glejte, prišla je že ljuba vigréd! Sonce že bolj toplo sije, nebo je tako lepo modro in zemlja, ktera je pod belo odejo spala, vstaja iz zimskega spanja in obhaja veselo veliko noč. Že so naše polja zelene, tu in tam že rožice veselo svoje glavice pomalajo in tudi vesele ptičice so se spet povernile v naše kraje; v kratkem: vse je bolj veselo, vse se bolj giblje, kakor v žalostni zimi.

Vesel zapusti spet kmetič svojo hišo, na polje ga vleče, on hoče svoje polje obdelovati; ja le veseli se pridni kmetič velike noči, ktero tudi tvoje njive obhajajo! Morebiti si tudi ti po zimi zdihoval: kaj bomo jedli, kaj bomo oblekli? Glej vsmiljeni nebeški Oče, ki preživlja tudi ptice pod nebom in rožice na polju tako lepo oblači, bo tudi tebi mizo pregernil, kamor se boš vsedel ti, tvoja žena in tvoja družina. Le terdno v Boga zaupaj, bodi mu hvaležen in prosí ga, da te vse ne-

sreče obvaruje. — Te velike noči se veseli revni, ki je lačen in revno oblečen pri merzli peči sedel, o le veseli se velike noči, katero zdaj cela zemlja obhaja! In tudi revni bolnik pričakuje komaj vigredi. Sonce bo bolj toplo, si misli, nabral si bom marsiktere rože in zelišča, ktere imajo zdravilno moč zoper moje bolezni, v kratkem te velike noči se vse veseli.

b) Kako lepo se pa tudi obhaja velika noč po naših cerkvah, tako da mora človeka razveseliti, če ima le še količkej serca za božje reči. Postni čas je čas žalosti in posebno zadnje tri dni, kako je bilo vse žalostno, molčale so orglje in še celo zvonovi so žalovali — povsod žalost in grobna tihota. — In zdej — o le giejte, kako se je vse spremenilo! Cerkev je razsvetljena; altarji so ozaljšani in povsod se sliši vesela Aleluja! Jezusovo veselo podobo vidimo na altarju stati, v roci derži častitljivo bandero in nas tako milo pogleduje, kakor bi nam hotel reči: „Mir vam bodi!“ O kdo bi se toraj ne veselil? Ja kristjan! veseli se velike noči, katero obhaja cela zemlja; veseli se pa tudi velike noči, katero obhaja sv. cerkev. To je toraj lepa velika noč, ktere se večidel vsi veselé; pa pokazati vam hočem še lepšo veliko noč, ktere se veselijo Bog, angeli in svetniki božji.

2. Vsi veste, da človek vmerje, kadar ga duša zapusti; ravno tako je tudi duša mertva, ako ni več v gnadi božji. Gnado božjo pa zgubimo po smertnem grehu. Kdor nosi velik greh na svoji vesti, je mertev na duši; on leži v strašnem grobu, in spi grešno spanje. Merzel in lesen je do vsega dobrega; žarki gnade božje ne ogrevajo njegovega serca, v katerem je huda zima, strašen mraz. Kakor po zimi ni zagledati rožic po polju, ravno tako tudi grešnikove dobre dela brez sada ostanejo in nobenega zaslužjenja za večnost nimajo; v resnici: stan grešnika je nevaren, je strašen stan. Na svojem telesu scer živi, ali njegova duša je mertva: „Tvoje dela so znane. Pravijo, da živiš, pa si mertev“.

Kadar tak grešnik poboljša svoje življenje, resnično pokoro začne delati, in se v zakramentu sv. pokore svojih grehov očisti: takrat spet oživi, on vstane od smerti, in to je vesela velikanoč, ktere se Bog, angeli in božji svetniki veselé.

— Saj vemo, kaj je nekđaj vsmiljeni Jezus rekel, da je v

nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki pokoro dela, kakor nad devet in devetdesetimi, kateri pokore ne potrebujejo. Silno se je veselila vdova v mestu Naim, ko je Jezus njenega edinega sinčka k življenju obudil! pa še veliko bolj se vsmiljeni nebeški Oče veseli s svojimi nebeškimi prebivavci, kadar se zdrami grešnik iz svojega spanja. — O koliko veselje je bilo v hiši, ko se je zgubljeni sin spet vernul in ves zgrevan svojega očeta odpuščanja prosil! „Veselimo se“, je zaupil veseli oče, veselimo se; ker ta moj sin je bil mertev in je spet oživel, bil je zgubljen in je spet najden!“ O lepa velika noč, kadar človeška duša od smerti greha vstane k življenju gnade božje! Grešnik! kaj ne, kako ti je bilo popred vse prazno in žalostno pri sercu, nisi imel veselja k dobremu — nisi imel mirne vesti — bila je v tvojem sercu merzla, huda zima; zdaj pak, ko si se k Bogu nazaj vernul, glej je prišel tudi mir vesti, veselje in gnada! Nebeški Oče sam spozna tebe za svojega zgubljenega pa spet najdenega sina; angelci te pozdravljajo kakor svojega rešenega brata, svetniki ti nasproti klicejo, kakor svojemu prihodnemu tovaršu. O le veseli se! glej lepe vigredi, glej veselo veliko noč v svoji duši!

Ljubi moji bratje in sestre v Kristusu! precej v začetku moje pridige sem vas k veselju opominjal; pa, oh žalost! da moram tudi nekaj pelina pomešati med današno veselo pridigo, — nekako težko in britko se mi je storilo pri sercu! Prišla je zaželjena velika noč, vesela velika noč zunaj v naravi, vesela velika noč v naših cerkvah — in v človeškem sercu? — Oh! v marsikterem sercu še ni vesele velike noči. Marsikteri še spi v nevarnem grešnem spanju, ima scer oči, pa je slep, da ne vidi nesreče, ktera ga čaka. Kristjani! bil je v svetem postnem času za vsaki stan poseben poduk; stopili ste k božji mizi in marsikteri je z solznimi očmi obljubil, greh zapustiti in za zveličanje svoje duše škerbeti; kakšen sad pokore ste od tistega časa prinesli, vsakteremu lastna vest pove. Prišla je vesela velika noč, in vecidel vsi ste jo že tudi obhajali v svojem sercu; opravili ste sv. velikonočno spoved in prejeli ste velikonočno jagnje, ktero je bilo zaklano za naše grehe; pa ljubi moji! bojim se, da bi se v stare grehe nazaj ne vernili; ker samo spovedati se in k božji mizi stopiti še

ni zadosti, se še ne pravi obhajati velike noči, temuč: „Ako ste ustali s Kristusom“, nas opominja sv. Pavl, „išcite tega, kar je zgorej, ne pa tega, kar je zdolej!“ Dober sad pokore morate toraj prnesti, ako hočete veselo veliko noč tudi v svojem sercu obhajati. O ne bodite terdovratni, saj ne veste, kaj že v prihodni veliki noči pride. Gotovi si ta, ktereга smo včeraj pokopali, ni mislil, da bo danes že zemljo gnojil; pa Gospod ga je poklical; bil je zdrav in mertev, blagor mu, če je v gnadi božji umerl. Grešnik! ali te kaj takega nič ne vstraši? „Čujte in molite,“ pravi Kristus, „ker ne veste, kdaj hišni gospodar pride!“

Poznal sem v svojih mladih letih zraven neke bistre vode lepo zeleno tratico. Tukaj smo si otroci večkrat igrali, nabirali smo si pisanih rožic in smo jih v vence spleтали. Nekega leta pridem iz šol domu na vakance, in kamor sem otrok rad hodil, tje sem se tudi zdaj namenil iti. Pa kako se zavzamem, ko do bistre vode pridem in prijetne zelene tratice nič več ne najdem! Ni je bilo več zelene trave, ne pisanih rožic, ne hladivnih dreves, pod kterimi sem tako rad počival; le suh žalosten prod pred menoj stoji. Priderla je silna silna voda, odnesla rodovitno zemljo in le žalostno kamnje je popustila. O ta tratica je pač lepa podoba marsiktereга mladenča, marsiktere deklice. Lansko leto v veliki noči je bil morebiti še marsikteri nedolžen, prijatelj božji; ali priderla je silna silna povodenj zapeljivih izgledov in seboj odplavila nar lepši zaklad, namreč lepo nedolžnost, nad katero se Bog in angelci veselé. — Ko je stari očak Jakop kervavo suknjo svojega nar ljubšega sina Jožefa spoznal, je od prevelike žalosti zavpil: „Oh to je prava suknja mojega sina, silno huda zver je njega snedla, zverina je Jožefa požerla!“ Oh silno huda zver, tudi jaz danes s pobožnim Jakobom rečem; silno huda zverina je požerla mladenča in deklico, ki so zapravili že belo oblačilo gnade božje! Res povernila se bo še vsako leto vigred, obhajala bo zemlja in cerkev spet veselo veliko noč, alj tvojega deviškega venca več nazaj ne bo; ker že star slovenski prepogovor pravi: „Nedolžnost zgubljená in ura zamujena, ne pride nobena.“ Mladenci! Device! kterim še ljuba nedolžnost cveti, oh varujte se, da drugo leto v tem času ne bote britkih

solz točili! Mladenčem, ki so vajeni branja, bi prav rad za pisanke tudi priporočil naukapolne bukve katerim se pravi: „Življenja srečen pot;“ ali „Keršanski mladenc“, dekletom pa bi priporočil res prav lepe bukve, ktere so ravno zdaj na svitlo prišle in toliko lepe, da se ne morejo prehvaliti. Spisane so nalašč za žensko mladost in pravi se jim: „Angel varh za žensko mladost.“

Kristjani! ustanimo iz groba svojih grehov, ponovimo spet danes dobre sklepe posebno zdaj pri sv. maši, ktere smo zdaj v velikonočni spovedi pred božjim namestnikom storili; obhajajmo v svojem sercu velikonoč, ktere se veselé Bog, angeli in svetniki:

3. bomo pa tudi enkrat obhajali naj lepšo veliko noč, ktere se veselé Bog, angeli, svetniki in vsi brumni kristjani.

„Ura pride, ob kateri bodo vsi, ki so v grobéh, slišali glas Sinu Božjega. In bodo prišli, kateri so dobro delali, v vstajenje življenja, kateri so pa hudo delali, v vstajenje obsojenja.“ Kedar zerno v zemljo vseješ, najpred sognije, potlej še le se ozeleni in začne kal poganjati; ravno tako se bo godilo tudi z našimi trupli: pa kakor je Jezus od smerti vstal, ravno tako bomo vstali enkrat tudi mi. Sodni dan torej, dan vstajenja vseh mertvih, je toraj nar lepša velikanoč, ktere se veselé Bog, angeli in svetniki, ktere se pa veselé tudi vsi pravici kristjani.

Že brumni Job se je tolašil v svojih velikih bolečinah z mislijo, da bo vstal od mertvih, rekel je namrec: „Vem, da moj Zvelicar živi in da bom sodni dan tudi jaz iz zemlje vstal; spet bom obdan s svojo kožo in vidil v svojem mesu svojega Boga.“ In zakaj bi se tudi pobožni kristjani te nar lepše velikenoči ne veselili? Življenje marsikterega tukaj je ja podobno tudi, žalostni zimi. Koliko težav, in križev mora prenašati, koliko nevarnosti prestajati! Pa veseli se brumna duša, in naj te tudi marsiktero terpljenje tlači; veseli se, saj pride tudi za tebe enkrat veselo velikonočno jutro, da boš častitljivo od smerti vstala. Veseli se, ki zdaj na svoji bolni postelji veliko terpiš, ali vedno bolehaš — veseli se — tisto veselo jutro, boš zdrav z vsemi svojimi udi od smerti vstal! — Veseli se zvesta duša, ki velike skušnjave terpiš, pa ven-

dar v nje ne privoliš, veseli se tiste vesele velike noči! Glej, ko je Jezus od svojih učencov slovo jemal, je rekel Petru: Simon, Simon! glej, satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal. Jez pa sem prosil za te, da ne jenja tvoja vera!“ Tudi ti imaš vedno vojsko s tremi mogočnimi sovražniki, pa Jezus, ki je svojega nebeškega Očeta za Petra prosil, tudi tebi na strani stoji, da ne padeš; Marija tvoja mati te vzame pod svojo brambo, da te skušnjava ne zmoti. — Veseli se, zgrevani in spokorjeni grešnik! tam boš zvedel, kako ljubezniv in usmiljen je tvoj Bog; o le veseli se, ljubi kristjan! ki danes marsikterega znanca pogrešaš; glej gor v nebesih boš svoje ljube spet našel, kjer ne bo ločenja, ne terpljenja!

S k l e p.

To je toraj trojna velikanoč, od ktere sem vam zdaj govoril; — lepa velika noč, ktero obhaja naša zemlja in sv. cerkev; — še lepša velika noč, ktere se veseli Bog, angelji in svetniki božji; — in narlepša velika noč, ktere se veseli Bog, angeli, svetniki božji in vsi pravični in resnični spokorniki. — Kristjani! prva vesela velika noč je že prišla, in ta se bo povernila vsako leto, pa enkrat bo prišla, in mi ne bomo več vidili, kako se lepa vigred rodi, tudi ne bomo čuli veselega glasa v cerkvi: „Kristus je od smerti vstal!“ — Zelena trava bo rastle na našem grobu — in zadnič pride tretja, velika noč, in angeli nas bodo k sodbi klicali rekoč: „Vstanite mertvi in pridite k sodbi!“ Moji bratje in sestre! če druge velike noči ne obhajamo v svojem sercu, če ne vstanemo iz grešnega spanja, — kako žalostna bo za nas tretja velika noč, ko bomo od smerti vstali. Toraj vsakteri vstani iz groba svojih grehov, kdor hoče enkrat tretjo veliko noč veselo imeti in v nebeški družbi veselo Alelujo prepevati! Amen.

Homilija v velikonočni ponedelek.

(Gov. M. H.)

„Sta ga silila in djala: Ostani pri nama, ker se že mrači in dan se je nagnil.“
Luk. 24, 29.

V v o d.

Čudna novica: Jezus, križani Gospod je od smerti vstal in se ženam prikazal, se je hitro razglasila med prijatli Gospodovimi po Jeruzalemu, pa njih serca so bile tako žalostne in pobite, da je niso mogli in hotli verjeti. Tako se je godilo tudi učencoma, ki sta proti večeru prve velikonočne nedelje iz Jeruzalema v Emavz šla.

Spremljajmo ta dva učenca, poslušajmo kaj med seboj govorita, poslušajmo, kako neznan popotnik, ki se njima pridruži, ju podučuje in stopimo z njimi v hišo, kjer popotnika spoznata. Jezus, ki je častljivo od smerti vstal, bodi z nami.

R a z l a g a.

1. Je že pozno popoldne velikonočne nedelje, ko dva učenca Jezusova, Kleofa in tovarš njegov, od Jeruzalema se spravita in v bližnji Emavz potujeta. Mila žalost se njima vidi na obrazu; tako se obračata, clo tako hodita, da hitro poznaš britko, pobito serce. Ako bližej stopiš, slišiš, da so ravno tako žalostni tudi njuni govori. Žalostna moža se pogovarjata od reči, ktere so slednje dni z Gospodom Jezusom se godile, kako krotek in pohleven je bil pred krivičnimi sodniki, kako neizrekljivo je terpel, in kake čudne reči so se godile, ko je na križu umerl; se pogovarjata od skalnatega groba, kjer zdaj njegovo presveto truplo, kakor mislita, še počiva. Kristjani! niso to sveti in lepi pogovori bili; prišli so iz po-božnega serca, ki je bilo polno ljubezni svojega križanega Gos-poda. Keršanski prijatelj moj! kaki pa so tvoji pogovori, ka-dar ob nedeljah v cerkev hodiš, ali iz cerkve k domu greš,

ali pa s kakim sosedom kupej sediš? Ti pominjaš rad hiševanje — prav in lepo! zakaj ta misel in skerb ti mora blizo biti; pa česa še pominjaš rad? Oh! ali ni obrekovanje, obiranje bližnjega ali še gerše reči, s kterimi si ljudje radi ob nedeljah dolgčas zapravljajo? Glej kristjan! kako lepo bi bilo, ko bi se ti med potjo ali doma z hišnimi in sosedi pogovorjal od sv. evangelja, od božje besede, od pridig, katero si ravno poslušal, ali od kake lepe zgodbe, katero si bral ali že davno od ljubih staršev slišal! O to bi bili svetemu času spodobni govori! Pa tako, kar ni v sercu, tudi v ustih ne more biti; kjer v sercu ni Jezusa, kako bi jezik rad opominjal ga!

2. Jezus je enkrat rekel: „Kjer sta dva ali so tri v mojem imenu zbrani, sem jaz v sredi med njimi.“ Ta obluba se je pri dveh učencih do besede spolnila. Ko sta tako od krizanega Gospoda se pogovarjala, se pridruži njima nek popotnik, ki ga ne poznata. Praša ju, zakaj bi tako žalostna bila. Je njima tako, da morata pred njim vse svoje serce izsuti, in mu povedati od Jezusa, ki so ga njegovi za obljubljenega Zveličarja imeli, da so ga pa viši duhovni v smert spravili, kakor tudi da beseda gre, da bi bil od mertvih vstal. Zdaj povzame popotnik besedo, razklada pisma prerokov in spriča njima, da je moral Kristus terpeti in tako v svojo čast iti. Ko popotnik govori, njima serce ohladi se in gori svete pobožnosti in božjega veselja, ga poslušati. Tako je, ljubi moji! vernemu sercu božja beseda ohladilo, tolažba in veselje. Kadar pobožni kristjan božjo besedo posluša, vtihne v njem ves posvetni polom, domači križ je pozabljen, domače skerbi molčijo, in verna duša se vzdiguje proti nebesom, od kodar božja beseda pride. Pa! ali res vsi kristjani s takim vernim sercom poslušajo božjo besedo? Oh! koliko jih je, ki se pridige bojijo, kakor hudi duh žegnane vode, za to nalašč vselej prepozno in še le po dokončani pridigi v cerkev pridejo ali zunaj cerkve postopajo, da le božja beseda jih ne more doseči, drugi božji besedi le uho podajajo, duša pa misli, Bog ve kaj? drugi pa pri vsem, kar se govori, merzli ostanejo ali le pridigarja sodijo: o kaj čuda! da sveta beseda jih ne more ogreti, da se njim serce ne vname goreče pobožnosti in svetega veselja. O poslušaj pobožna duša! ponižno in verno besedo Jezusovo in serce ti

bo se vnelo, kakor dvema učencoma. „O pridite in okusite, kako sladek da je Gospod!“

3. Ne vesta kako, prideta Kleofa in njegov tovarš blizo terga, kamor sta se namenila. Popotnik dela, kakor da bi hotel dalej iti. Učenca sta ga pa silila in djala: Ostani pri nama, ker se že mrači in dan se je nagnil. Glejte kristjani! dva učenca, ki neznanega popotnika v hišo spravita, da bi z njima večerjal in pri njima prenočeval, dasta nam preljubezniv zgled lepe gostoljubnosti. Ja prijazno je, ljubega prijatlja pogostovati, njemu postreči, ga prenočiti, nova zaveza in novo poterdenje stare prijaznosti in bratovščine je taka gostoljubnost. Pa še lepši in prijaznejši je, neznanega popotnika, bornega starega berača in siromaka pod streho vzeti, njemu ob hudi merzli zimi v topli izbi kak kotič odločiti, kjer more mirno zaspati, njemu od svoje večerje kaj podeliti in ga kakor svojega revnega brata imeti. Tako prenočevanje bornih siromakov je pred svetom malopridno delo, pa imenitno pred božjimi očmi. Takim keršanskim gospodarjem in gospodinjam poreče enkrat ljubi Jezus: „Popotnik sem bil, in ste me pod streho vzeli, žejen, zmerznjen sem bil, in ste me nasitili, napili, zogreli — zakaj: Kar ste nar manjšemu mojih bratov storili, ste meni storili.“

4. Lepo se je gostoljubnima učencoma povernila in splačala njuna prijaznost. Popotnik gre z njima in ostane pri njima. In glej! ko pri mizi sedijo, vzeme kruh, ga posveti in razlomi in ga njima poda. In oči se njima odpro, ga spoznata. Jezus Gospod je — komaj ga spoznata, že zibne spred njih oči.

Kristjani! tudi mi smo popotniki in potujemo iz Jeruzalema našega rojstva v večni Emavz. Kratko je naše popotovanje. O zberimo si Jezusa za svojega tovarša, odprimo svoje serce njegovi resniči, hodimo, živimo kakor nas On uci, bodimo popotniki, ki se Jezusa ne sramujejo, ki ga ljubijo, njegov izgled posnemajo, in pride enkrat večer, kjer sonce našega življenja k gnadi gre, bo Jezus pri nas ostal — sodil nas bo in posadil k nebeški mizi; tam bomo sedeli z njim pri nebeški večerji, tam nam ne bo zibnil spred oči; vekomaj nam bo delil kruh nebeškega življenja. Amen.

Pridiga za 1. nedeljo po veliki noči.

(Srečen, kdor veruje; gov. M. H.)

„Zveličani so, kateri niso vidili, in so verovali.“ Jan. 20, 29.

V v o d.

Sveti prvi dan velikonočni se je bil nagnil. Učenci Jezusovi so se v neki hiši zbrali, zavoljo strahu pred judi imajo duri zaklenjene. Vsi žalostni in pobiti so, zraven pa vendar upajo in svete groze polni si pripovedujejo novico, da je Jezus od smerti vstal in že tu in tam se prikazal: Na enkrat, ako so ravno duri zaperte, v sredo med njimi stoji Jezus živ, zdrav in spremenjen in ljubeznivo jih pozdravi: Mir vam bodi! V pričo, da je res on, jim pokaže prebodene roke in ranjeno stran; neizrekljivo se razveselijo, videti ga. Jim izroci ponebeško oblast, grehe odpuščati in zadrževati, — in zibne spet spred njih. Pozdej pride še le apostel Tomaž, vsi mu pravijo, da so Gospoda videli; pa žalostni Tomaž njim ne more verovati: „Ako ne vidim na njegovih rokah in nogah žrebljev, in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne verujem.“ Osmi dan po tem so učenci sopet zbrani in neverni Tomaž je med njimi, ko Jezus sopet skoz zaperte duri med nje stopi z navadno besedo: Mir vam bodi. Se oberne k Tomažu in mu pravi: Položi svoj perst semkje; in poglej moje roke, in podaj semkje svojo roko in položi jo v moje stran, in ne bodi neveren, temuč veren. Kakor da bi se bil iz težkega sanja zbudil, spozna Tomaž svojega Gospoda, pade mu k nogam in prosi milo: „Moj Gospod in Bog moj!“ Jezus pa prijazno zastavi: „Ker si me videl, Tomaž, si veroval; zveličani, ki me niso videli in so verovali!“

Ljubi kristjani moji! Pomenljiva in imenitna je ta beseda Jezusova. „Zveličani, ki niso videli in so verovali.“ Ja zveli-

čan vsak, kdor živo veruje, da je Jezus umerl na sv. križu, vstal vesel od smerti in tako svet odrešil, in s svojo besedo in izgledom svojim pot k nebesom nam pokazal — kdor tako živo vero ima, je miren v življenju, močen v terpljenju, terden v skusnjavi, in srecen v smertni britkosti! „Srečen toraj, kdor veruje!“ Te resnice vas prepričati bo prizadevanje moje v tej sveti uri.

Razlaga.

Živa vera v Jezusa Kristusa, ki je za nas človek postal in v naše odrešenje kervavo smert na križu terpel, živa skerb, po naukih in v zakramentih svete cerkve njegovega odrešenja deležnemu biti, stori človeka srečnega, pravičnega in zveličanega.

1. Živa keršanska vera dá človeku mirno in veselo serce. Nek v človeških in zemljenskih rečeh visoko učen mož je bil ob vso vero prišel, tako da je rad verne resnice zasramoval, in sveto cerkev in njene služabnike sovražil. Čudno, svoje otroke pa je dal v sveti veri poučiti. Poprašali so ga enkrat njegovi prijatli, kako da more on, ki svete verne resnice zaničuje, tako skerb imeti, da se njegovi otroci v sv. veri vadijo in k pobožnosti napeljujejo. Mož je odgovoril: „Jaz hočem, da bojo moji otroci bolj mirni, zadovoljni in veseli, kakor sem jaz. To pa le bojo, kader več verujejo, kakor jaz.“ Ja! zares kristjani! pravo zadovoljnost, mirno in veselo serce da le živa vera: zato ne najdeš bolj srečnega, mirnega in veselega človeka, kakor vernega katoliškega kristjana, ki je z Bogom in s svojo vestjo spravljen; znotrajni mir mu bereš iz prijaznega obraza.

2. Kdor prav živo veruje, je močen v terpljenju. Dokler človeku vse po volji gre, dokler ima zdravje, obilnost, čast in zunajni mir, pograša lahko sv. vero; pa v terpljenju in v žalosti ga le sveta živa vera varuje obupanja in otožnosti. Pride bolezen čez te in je bolečina tvoja tovaršica po dne in po noči, ti razjasnuje sveta vera britke ure tvoje, ker ti pové, da zamoreš z boleznijo svoje grebe in nemarnosti spokorjati, da usmiljeni Oče nebeški vse bolečine tvoje šteje

in da ti jih bo enkrat obilno povernul; sv. vera ti kaže Jezusa na križu še v večih bolecinah, in da moraš ž njim terpeti, ako hočeš enkrat pri njem se veseliti; sveta vera ti poda v sv. zakramentih moč in gnado, da bo tvoja bolezen za te studenc zasluženja in zvelicanja. Obiščejo hude zgube tvojo hišo, hišne nesreče in zgube, ti oznanuje sv. vera, da še nič nisi zgubil, dokler da Boga in njegovo gnado imaš, ona te tolaži, da s pobožnim Jobom rečeš: „Bog je dal, Bog je vzel, njegovo ime naj bodi čiščeno.“ Pobere smert koga tz tvoje hiše, koga, ki si ga prav za ljubo imel, te tolaži sv. vera, da je le Oče nebeški ga k sebi vzel in mu boljši del dal, ki bi ti nikoli ne bil mogel ga mu dati; sv. vera te uči, za rajnega moliti in v sveti zavezi ž njim ostati. Pridejo druge težave čez te, kakor nezadolženo preganjanje, krivo obdolženje, hudo obrekovanje in drugo razžaljenje, uboštvo, stradanje in kakor je zemljenskim težavam ime; kaj te more poterčiti in tolažiti, kakor sv. vera, ki oznanuje: „Zvelicani so, ki so preganjani zavolj pravice; njih je nebeško kraljestvo. Zvelicani, ki so žalostni in jokajo; oni bojo razveseljeni.“

Od sv. marternikov alj mučencov se bere, da so v nar hujših mukah Boga hvalili in obilne tolažbe se veselili: o gotovo najdemo pobožnih duš, ki so v nar večih telesnih in dušnih bolecinah vse v božjo voljo vdane in močne tolažbe napolnjene. Verni kristjan je močen v terpljenju, pa tudi

3. terden in stanoviten v skušnjavi. Pot k nebesom, ki imamo ga skoz to zemljensko življenje hoditi, je gladek, na desni in na levi nas obdajajo skušnjave. Naše poželjivo meso, hudobni nauki posvetni, zapeljivi izgledi in tudi skušnjave peklenškega zapeljivca — vse nas vabi, storiti kar ni prav. Sveta vera nas pa svari in opominja: Ti nemaš — ti ne smeš! Glej, hudi nauki se glasijo okoli tebe, zapeljivi zgledi te vabijo, tvoje meso ti svetuje: Kaj se bi zderžal in ne vživljal življenja, dokler si mlad, in delal kakor drugi, ali sv. vera te svari: Ti nemaš nečistosti storiti, ti nemaš prešestovati, ti nemaš le želeti svojega bližnjega žene. Glej! priložnost se ti odpira, kak krivičen dobiček storiti, kaj vzeti, koga ogoljfati, kaj ohraniti, kar ni tvoje in sovražen glas te napekuje: Pomagaj si, kjer moreš, saj noben ne ve. O poslušaj

sv. vero, ki pravi: Ti nemaš krasti, ti nemaš le želeti svojega bližnjega blaga. Zveličan, kdor je v malem zvest, Gospod ga bo čez veliko postavil. Glej! priložnost se ti poda, tistemu, ki te je razžalil, obrekoval, oškodoval, vračati, in se maščevati nad njim, ali sv. vera ti kliče: Ljubi svojega sovražnika, stori dobro temu, ki te sovraži, moli za tistega, ki te preganja in oškoduje. O kadarkoli prijatelj v skušnjavo prideš, poslušaj sv. vero in prestal boš z božjo gnado narhujše skušnjave. Srečen kristjan, kdor živo veruje in po sv. veri tudi živi, on ostane miren v življenju, močen v terpljenju in stanoviten v skušnjavi; on bo srečen

4. tudi v smertni uri. V smertni uri se človeku svet ves drugače kaže, kakor prej v zdravih in veselih urah. Življenje s svojimi zmotami in goljufivimi darimi je pri kraju: pred teboj stoji neznana, neskončna večnost, na njenem pragu pa vsevedni sodnik, pred katerim vsak trepeče, najbolj pa ta, ki je morebiti prej malo na njega mislil. Tudi verni kristjan ve, da na pragu večnosti vseveden in pravičen sodnik ga čaka, pa tega sodnika dobro pozna, ta sodnik je Jezus Kristus, njegov Gospod in Bog, ki mu je pohlevno služil vse svoje dni, tisti Jezus, ki je za nas na križu terpel in umrl, tisti Jezus, ki je sv. zakramente postavil, da bi se grehov očistili in posvetili se. Za to ne zamudi, sv. zakramentov prijeti v pravo za dolgo pot in upa, da bo Jezus, ki mu je na zemlji usmiljen Odrešenik, bil tam tudi usmiljen in zanesljiv sodnik. O, v smertni uri ni drugega pomagila, druge tolažbe, kakor živa vera v Jezusa, v njegove obljube in gnade.

S k l e p.

O srečen, kdor veruje in do smerti v veri ostane. Lep zgled sv. vere nam je sv. Peter Veroneški. Mladi fantič Peter je še v šolo hodil. Njegov stric pa je bil od sv. katoliške vere odpadel. Ta ga enkrat upraša, kaj da kaj se uči v šoli. Mladi Peter odgovori: Ucim se „credo“; vera mu je narljubši nauk bil. Mladenč postane mož, duhovnik, in vnet pridigar sv. vere. Krivoverci ga sovražijo, preganjajo in mu po življenju strežejo. Prigodi se, da ga enkrat zapazijo in z nožmi

ga morijo. Ko pred njimi globoko pehnjen leži, kliče „Credo“ — in ko v svoji keryi ne more več govoriti, pomoči perst v svojo kri, on piše : „credo“.

O bodi tudi nam Credo t. j. sv. katoljska vera narljubše in narveče blago na zemlji, in luč in pot našega življenja; veselje, tolažba in moč v življenji, in naše zvelicanje v smerti. Amen.

Pridiga za 2. nedeljo po veliki noči.

(Od nehvaležnosti do Jezusa; gov. M. T.)

„Jez sem dobri pastir. Dobri pastir dá življenje za svoje ovce.“
Jan. 10, 11.

V v o d.

Nobena zmed lepih evangeljskih prilik nima toliko ljubeznivega in preserčnega v sebi, kakor prilika od dobrega pastirja. Še toliko znana in premišljevana zmiraj z novim veseljem, zmiraj z večo prijetnostjo serce napolnuje. Še tolikrat slišana, zmiraj nove nauke daje. Jezus je dobri pastir. On vodi svoje ovce na dobre paše. „Pasel jih bom na gorah Izraelskih, ob potokih in dobrih deželah“, že prerok Ecehiel od njega prerokuje. Pase nas z besedo Božjo, ki pozemeljske tamè razsvitljuje, serce z zaupanjem in serčnostjo navdaja in pravice lačne in žejne nasituje. Pase nas s svojim lastnim mesom in s svojo kervijo, tako da sv. Krizostom pravi: „Kje je pastir, da bi s svojim mesom čedo nasitoval?“ Jezus je dobri pastir. On je varh svojih ovec, in ne zbeži, kakor najemnik, od njih, kedar volk med nje pridere, da bi jih davil in moril; — tisti varh, ki po besedah sv. evangelija pod svoje perute spravlja vse, kakor koklja svoje piščeta. Jezus je dobri pastir, ker je prišel iskat zgubljenih Izraelovih ovcic, in jih išče še vedno po srecah in nesrecah; Jezus je dobri pastir, ker najdene ovcice v svoje naročje zadeva in k svoji

čedi nazaj nosi; On je dobri pastir, ker je dal življenje za svoje ovce. — Kristjani! kje bi našli toliko dobrega pastirja, ker po besedah sv. Janeza veče ljubezni nima nihce, kakor tisti, ki da življenje za svoje brate? Koliko hvalo in hvaležnost smo mu pač za tega voljo dolžni! Ali skušnja vseh časov nas uči, da mu vse njegove dobrote le z nehvaležnostjo povracujemo, in da se vse te dobrote v naših pregrešnih rokah oestro zbrušene pušice, ki jih nazaj v serce tega nar boljšega pastirja naših duš namerjamo. Premisljajmo toraj danes, kako gerda in pregrešna da je clovekova nehvaležnost do dobrega pastirja Jezusa, in iz tega spoznanja naj se naše serca zanaprej le v hvali in hvaležnosti vnemajo! Poslušajte!

Razlaga.

1. Če mi kdo kaj dobrega stori ali da, ni nič bolj natornega, kakor moje spoznanje te prejete dobrote, in iz tega spoznanja izvira dolžnost, da se mu v besedah in v djanji hvaležnega skažem. Že perva dva brata, Kajn in Abelj sta iz hvaležnosti Bogu vsak od svojega premoženja, Kajn od svojih poljskih pridelkov, Abelj mladice svojih čed, v dar prinašala. — Jakob, ko je bil pred svojim bratom Ezavom zbežal in je moral pod milim nebom prenočiti, je zavoljo prikazni, ki jo je po noči v spanji vidil, v spomin na to olja na kamen vlil in obljubil, iz hvaležnosti, kadar bo nazaj prišel, ondi Bogu dar prinesti. — Jozue, ko je bil Izraelsko ljudstvo po suhem čez reko Jordan speljal, je ondi iz hvaležnosti v spomin postavil kamnat oltar. Drugi spet so za prejete darove hvaljne pesmi prepevali. Tako so Izraelci, ko so bili iz Faraonove sužnosti rešeni, veselo peli, rekoč: „Prepevajmo Gospodu, zelo se je skazal, in konja z jezdicom vred v morje vergel. Gospod je moja moč in pesem moja, on me je otél; on je moj Bog, častil ga bom, Boga mojega očeta, povzdigoval ga bom.“ In trije mladenči v razbeljeno peč verženi in ohranjeni, iz hvaležnosti prepevajo: „Bodi češčen, o Gospod, Bog očetov naših, hvale vredno in veličastno je tvoje ime na vekomaj!“ Takih in enakih zgledov imamo še v sv. pismu brez števila; pa temu

ni čuda, zakaj serce samo, ki spozna nezaslužene darove svojega stvarnika, se začne v hvaležnosti vzdvigovati, roke se same od sebe sklepati in jezik jame besediti, kakor v Marii: „Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh poskakuje v Bogu mojem Zveličarji, ker je obiskal in rešenje dal svojemu ljudstvu.“ Zato pravi cerkven pisavec: „Nehvaležnost je velik čudež peklenske hudobe.“ Že Mojzes je za velik čudež imel goreči germ v puščavi, ko le goreti ni nehal. Ali za nič manjši čudež ne moremo imeti, ko človek zraven oglja in plamena ljubezni Božje in njenih dobrot stoji, pa se v nasprotni ljubezni do delivca ne vname. In če je čudež gorečega germa Bog storil, kdo bo potlej čudež nehvaležnosti drug storil, kakor peklenska hudoba? — Živali imajo nagnjenje do tega, ki jim je dober, celo divje zverine se hvaležne skazujejo svojemu dobrotniku. Po tem takem se človek, ki dobrot svojega stvarnika noče spoznati, bolj kakor pod neumno živino poniža: in ravno zavoljo tega se nam vsem zdí nehvaležnost tolikanj gerda in ostudna, in vsako razžaljenje se laglje, kakor pa nehvaležnost pozabi.

Naj bi nas, postavim, kdo iz vidne nevarnosti, v kateri bi bili gotovo poginili, rešil; pa, kjerkoli bi potlej tega svojega dobrotnika srečali, bi ga še ne pogledali, ali pa bi se ga še ogibali; bi nam li ne mogel vsak občutka za vse dobro odreči? — In dobrote, ki jih od dne svojega rojstva slednjo minuto do smerti in tudi še naprej uživamo, od koga jih prejemo, kakor od Boga? Kdo nam je dal življenje, in kdo drug, kakor on nam ga ohrani? Kdo skerbne stariše, dobre prijatelje, zdravje, čast in premoženje? Kdo nas pri tem ohrani? Kdo nam množi? Kdo nas z dobrotami vsakoršnimi zasipa? — Potlej pa tega ne spoznati in nobene hvaležnosti ne proti Njemu občutiti, brez kterega čisto nič nismo, li ni to gerdo? li ni ostudno?

Če pa darovi mojega dobrotnika ne segajo samo tako daleč, da mi to da, česar mi je za silo in za potrebo, ampak mi z dobrotno roko delí še več, kakor mi je treba? Če sem reven in bolen, pa mi ne dá samo živeža, ampak me vzame pod streho, preskerbi zdravila, plačuje koga, da mi streže in me varuje; z eno besedo: skerbi za me, kakor dober oče za svojega otroka: Kaj mi potlej, vas uprašam, ta do-

brotnik, viditi mojo nehvaležnost, poreče? Kaj si bo mislil, če se mu pri svojem zdravju ne z besedo, ne z djanjem hvaležnega nikdar ne skazem? Ali ne bo tožil nad našo nehvaležnostjo in si mislil, da je Božje darí nad nami ne vrednimi tratil in zapravljaj? — O kako dobrih rok pa je še le Bog proti nam! Nebo in zemlja sta polna njegovih darov; nebo in zemlja nezmerna v bogastvu, ki nam je v prid in veselje. Pa pustimo telesne in pogledjmo duhovne dobrote, pri katerih imamo revni in bogati enak delež. Prevdarimo li kaj je naša duša in kakošen je njeni namen. Bitje Božje nature je, podoba je svojega lastnega stvarnika! Kdo je v stanu zapopasti to sprednost, ki je viša od nebes? In kedar odložimo vmerljivo truplo, imamo celo ž njim sklenjeni biti v ljubezni za vselej. Stoletja naj minejo za stoletjem, mi vendar ostanemo, kar smo, srečni vekomaj, ostanemo po njem, po svojem Bogu.

2. In pri tolikih dobrotah, ki jih naša pamet le z začudenjem preišljevatí, ne pa umeti zamore, kako zamoremo vendar nehvaležni biti? kako pozabiti nezmerno dobrotljivost svojega Stvarnika, ko bi se nasprot naše serce od hvaležnosti vse topiti imelo? — Dá, ostudna, gerda mora biti in je nehvaležnost! — Če se nam pa ostudna in gerda zdi nehvaležnost, kedar le imenitnost in velikost dobrot preišljujemo; kako gerda se nam mora dozdevati, kedar preišljamo, da nam vseh teh dobrot ni dal iz kakega zadolženja ali iz lastnega prida, ampak iz vsmiljenja in veselja do dobrodelnosti! Zakaj, kaj je Boga nagnilo, tolikanj radodarnemu biti do človeka? Morebiti ga je vezala do njega kaka dolžnost? Kdo bi mu bil mogel zapovedati, da naj nas stvari, in z nami vred delí svoje zveličanje? — Kdo vé za meje njegove vseмогоčnosti? Kdo je bil svetovavec njegov, ko je milijonom in milijonom zvezd, solncu, in luni njih tire odkazal? Kdo njegov vižar, ko je vode po morji, po rekah, po potocih in studencih napeljal in oblake na nebu pripenjal? Zavolj koga je vse to storil? Kdo naj bi se nad tim veselil, in kaj ga je k temu nagnilo? Pogledjte — vse je pripravil za človeka, pripravil iz samega prostovoljnega vsmiljenja. — Pri tem vsmiljenji ne ginjen biti in

brez vse hvaležnosti darove njegovih rok uživati; — o kako poživljenega, kako divjega serca bi moral biti!

Toda, tudi s tim še naša nehvaležnost ni vsa zmerjena in zapopadena. — Kaj bi storili z dobrotnikom, kateri bi s tim, da bi nas srečne storil, še ne bil zadovoljen; ampak bi se zavoljo nas še celo velikim težavam, britkostim, zopernostim in pomanjkanju podvergel? — Poglejte, takega dobrotnika imamo nad Bogom. Kolikemu zasramovanju, koliki revščini, kolikemu križu, kako pregrenki smerti se je Božji Sin za nas podvergel! — Alfonz, Španski kralj, je v mesta, ktero so sovražniki oblegli, dolgo časa sebe in svoje ljudstvo serčno branil. Kar se primeri, da njegov edini sin pride sovražnikom v roke. Zdaj, so mislili sovražniki, je že mesto v naših rokah. Vjetega sina peljajo blizo mesto, in vpijejo proti obleženim: „Alfonz! ali nam daj mesta, ali mora pa tvoj sin vmreti.“ O kako strašno je bilo to za kraljevo, za očetovo serce! Kako težko je bilo zvoliti, ali da ljudstvo izročí v sužnost, ali pa, da ljubelega edinega sina da v kervav dar! — Po silnem boji v svojem sercu verže kralj Alfonz svoj meč čez zidovje in reče: Rajše naj vmerje moj sin, ljudstvo pa naj živi. — Če se sme človeško djanje z Božjim primeriti, je dolgo časa ostra pravica Božja vsemu človeškemu rodu žugala vecno smert. Od zemlje do nebes se je razlegal glas: Ali mora človeški rod pogubljen biti, ali pa mora sin Božji vmreti. In oče odgovori: Moj sin naj umerje, človeški rod pa naj bo rešen. — Ga vidite pastirja, ki je dal življenje za svoje ovce, in s tim pokazal nar viši verh svoje ljubezni, ker več ljubezni, pravi sv. Janez, nima nihče, kakor tisti, ki dá življenje za svoje prijatle. In zakaj nas je ljubil, ljubil v polnosti mere? Mar zato, da mu ljubezen s sovraštvom, prelivanje njegove kervi z zasramovanjem, njegovo terpljenje z grehi — vso polnost njegove ljubezni z nehvaležnostjo povračujemo? Nak, tega bi vendar kristjani, ki vedo, da vsak dober dar pride od zgoraj, od Oceta luči, storiti ne imeli, da bi tudi njih ne zadela tožba Božja: „(Izaija 1, 2. 3.) Otroke sem zredil in povišal, oni pa so me zavergli; vol pozna svojega Gospodarja in osel jasli svojega Gospoda; mene pa Izrael ni spoznal;“ ne zadele mile pritožbe sv. cerkve: Ljudstvo moje! Kaj sem ti storil, ali s

čim te žalil, povej. Iz Egiptovske sužnosti sem te rešil, in ti me zato preganjaš; pripeljal te v deželo, kjer mleko in med teceta, in ti mi zato žolca piti ponujaš; kraljevo ljudstvo sem te storil, in ti mi zato ternjevo krono na glavo zabijaš; svoje življenje sem zate dal, in ti me na križ vlečeš.

S k l e p.

Kristjanje! če smo tedaj do zdaj dobrote Božje lahko-mišljeno vživali, naj zanaprej ne prejde noben dan, da bi mu jih z občutki nar veče hvaležnosti ne povračevali. In če smo dobrote Božje še celo v dosego svojih pregrešnih strast obračali, naj nikdar solnce nad našimi glavami ne vzide in ne zajde brez hvaležnega spomina, da naj jemo, ali pijemo, ali kaj drugega delamo, po aposteljnovih besedah storimo vse v Božjo čast. To nam pravi danes Jezus, nar boljši pastir naših duš, ki je za nas dal življenje svoje, da bi mu vekomaj živeli. Amen.

Pridiga za 3. nedeljo po veliki noči.

(„Še malo“ — je imenitno; gov. J. A...st.)

„Še malo, in me več ne bote vidili.“ Jan. 16, 16.

V v o d.

Vse je nestanovitno na svetu, vse naglo mine, in hitro memo gre. Komaj se prikažemo, in spet zginemo; komaj se snidemo, in že se moramo ločiti; komej se pozdravimo, in že moramo slovo vzeti. Vse na zemlji le kratko časa terpi, in potlej zopet več ni. Sreča, kakor nesreča, veselje kakor žalost, smeh kakor jok, prijaznost kakor sovražstvo, hudo kakor dobro za nas le kratko časa na svetu terpi, in potlej — zopet več ni. Dans je tako, jutri — zna pri tebi in pri meni — vse drugače biti. Pač resnično je to: Le kratko časa — in potlej ne več.

Bratje, sestre moje! imenitna je ta resnica za nas: „Še malo — in potlej — ne več!“ Kaj nas ta resnica uči, vam bom dans povedal.

Jaz bom govoril na vaše ušesa, sv. Duh naj na vaše serca govori.

Razlaga.

1. Vi zakonski ljudje! vi se morebiti še serčno ljubite, in vaša nar srečniša želja je ta: še dolgo dolgo v ljubezni in prijaznosti skupej živeti, si veselje poslanjsevati, terpljenje polajševati. — Morebiti še nikoli niste mislili, da pride čas, da se ločiti bote morali. Vzamite si toraj k sercu to resnico: Čez malo — in potlej pride smert, in razterga zakonsko zavezo. Ne povem vam tega zato, da bi vaše serca žalil, ampak zato, da bi se večkrat spomnili prihodnje ločitve, in se pred že pripravili na to; kar se pred ali poznej, enkrat gotovo zgodi. Vse svoje žive dni lepo skupej služite Bogu, eden drugega vsega hudega varujte, da se bote v miru mogli nekđaj ločiti, in upanje imeti, po brumnem življenji v srečni večnosti zopet viditi se. Čez malo, — in potlej ne več.

2. Pomislite to vi starši in otroci! Starši! zdaj ste še pri svojih otrocih; pa morebiti čez malo, in — potlej ne več. Zato, ljubi starši! izredite svoje otroke v podučenji in Gospodovem strahu. (Ef. 6, 4.) Opominjajte jih k molitvi, pošiljajte jih v cerkev, dajajte jim lepe zglede; zakaj še malo, in smert vas bo vzela proč od vaših otrok; srečni potlej vaši otroci, če ste jih po keršansko zredili.

Otroci! vi še imate svoje starše. Kolika sreča za vas! Pa morebiti še malo — in potlej — jih ne bote imeli, le na njih grobu bote jokati zamogli. Zato pa, da vam grenkih solz žalosti točiti treba ne bo, ubogajte radi svoje starše, bodite pridni in lepo se obnašajte in delajte jim veselje, odvernite vsako nevoljo od njih, in nikoli jih ne žalite; zakaj še malo — in smert vam bo vaše starše vzela. Ne pozabite tega! To naj vas k pokorščini in k brumnosti priganja! Še malo — in potlej ne več!

3. Premislite to resnico, vi prijatli in sosedje! Naši dobri prijatli ne bodo zmirej živeli; zdaj nam še dobrote delé, nam z besedo in djanjem pomagajo, pa še malo, in morebiti — jih že ne bo. Bodite jim toraj hvaležni za vsak dober dar!

In vi sosedje! ki v ravno tisti okrajni, v ravno tistih ulicah, ali v ravno tisti soseski skupaj stanujete, ki se vsak dan shajate in eden drugega potrebujete, živite v miru in zastopnosti med seboj, pomagajte si pravično živeti, in eden drugemu na pomoč pridite, posebno ob času potrebe. Zakaj še malo, in — eden za drugim bo moral v večnost.

Še malo, in — potlej ne več! — Vtisnite si to resnico globoko v serce

4. Vi bogati, premožni ljudje! — Ne povzdigujte se zavolj svojega bogastva. Lahko vas ena ali druga nesreča zadene, in primora za beraško palico prijeti! Spomnite si vendar: Še malo, in — vse bo drugači kakor zdaj. Kako kmalo se pri vaši hiši zna vse spremeniti. Ne zanašajte se na bogastvo in na bogate prijatle, zakaj še malo malo, in — kmalo jih ne bo. Skerbite veliko več za to, da bote bogati dobrih del in svetih čednost, te vam ostanejo, ne le za nekaj časa, ampak na večno, na večno.

Še malo, in potlej ne več. — Kako tolažna je ta resnica za vas

5. uboge, zaničevane in preganjane. — Vi, ki se z revščino, terpljenjem in nadlogami vojskujete, ki ste zaničevani in preganjani, o! pomislite resnico Gospodovo: Še malo, in — potlej ne več! Kmalo se bo prikazala vsemogočna roka božja, in vas bo iz revščine in nadlog potegnila, in žalost v veselje spremenila; še malo, in obrisane bodo solze od vaših oči, in preganjanje se bo v zveličanje spremenilo.

Še malo, in potlej ne več. — Mislite na to resnico prav dostikrat

6. vi mladi ljudje! — Vi ste še mladi. O v svojih mladih letih učite se radi dobrih in lepih reči, zakaj še malo, in — mlade leta bodo prešle; nobena solza in nobena žalost jih ne bo nazaj priklicala. Bodite pridni, delavni, in v mladih letih skerbite za stare dni, da vam ne bo treba pomanjkanja

enkrat terpeti. — Vi ste še terdni in močni, in kakor rožice cvetite. Pomislite, da marsiktera lepa rožica, ki je zjutraj cvetela, je na večer že vsahnila. O! marsikteri terden, mlad človek je bil zgodaj na bolniško posteljo položen, zapustila ga je moč in terdnost, in pred ko je mislil, je padel v grob. — Vi ste še mladi: Rasite v čednosti, modrosti in gnadi pri Bogu, kakor Jezus; skerbite že zdaj v mladosti za svoje zveličanje; zakaj še malo, in prišla bo noč, v kateri nobeden več delati ne more.

Čez malo, in — potlej ne več. Ta resnica naj z močnim glasom govori na vaše serca

7. vam grešnikom, ki ste zašli iz prave poti, ki v nebesa pelje. Zdaj brez vse vesti svojemu bližnjemu škodo delate in poštenje jemljete, veselite se, kader vaš bližni žaluje; zdaj brez vsega strahu nedolžnost zapeljujete, in pregrešno veselje vživete; pa čez malo, in — zdihovaje bote spoznali: da v pregrehi zveličanja ni.

Čez malo, in — potej ne več. — Kako vesela je ta beseda za vas

8. dobre duše, ki se zvesto poti nedolžnosti, ali pa resnične pokore deržite. Če je sad vašega prizadevanja in truda še tako majhen in slab; če pri vsem svojem vojskovanju le vendar polno slabost in pregreškov nad sebo zamerkate; če se na težavnem potu čednosti tudi včasih spodtaknete in padete; le nikar se ne vstrašite in nikar ne obupajte, — le malo še in — greh je premagan, boj končan, vi pa bote prejeli nestrohljivo krono, ktere vam nikdar ne bo mogel nobeden vzeti, bote v nebesih plačilo dosegli, veselje, ktero nikoli, nikoli nehalo ne bo. — Še malo, in — potlej ne več! — Kolika tolažba

9. ob smertni uri! — Kadar mož od žene, žena od moža, starši od otrok, otroci od staršev, kadar brat od sester, sestra od bratov, prijatelj od prijateljev, sosed od soseda slovo jemljejo, o kako tolažljive so te besede! — Le malo še, in — zopet se bomo vidili. Saj se ne ločimo za vselej, čez nekaj časa bomo zopet združeni. Le malo še! s to mislijo se tolažimo pri smertni postelji svojih ljubih, s to mislijo jim k slovesu roko podajmo, s to mislijo jim oči zatisnimo, s to

mislijo njih mertvo truplo na pokopališče spremimo, ta misel naj nam solze posuši na grobih naših preljubih rajncih. Le malo časa še, in — tudi mi bomo šli za njimi; le kake leta še, še kake mesce, in — vidili se bomo zopet v domovini nebeški, v Ocetovi hiši, kjer nas smert nikdar več locila ne bo.

S k l e p.

Tedej, ljubi poslušavci moji! v celem svojem življenji teh lepih besed nikoli ne pozabimo: „Še malo in potlej ne več!“ Vtisnimo si jih globoko v svoje serca. Nikar jih ne pozabite teh besed, vi zakonski; spomnite se jih večkrat, vi starši in otroci; premišlujte jih vi prijatli in sosedje; imejte jih vedno pred očmi vi bogati in premožni; ž njimi se tolažite vi ubogi in zaničevani; vzamite si jih k sercu vi mladi ljudje; vas grešnike naj presunejo in poboljšajo, in naj razveselijo vas pobožne, bogaboječe duše; nas vse pa naj tolažijo ob smertni uri prelepe besede Jezusove: „Še malo in potlej ne več!“ Amen.

Pridiga za 4. nedeljo po veliki noči.

(Kerščanski popotnik; gov. J. Šk.)

„Zdaj grem k Njemu, ki me je poslal.“ Jan. 16, 5.

V v o d.

Stopi v duhu, preljubi moj kerščanski poslušavec! v tisto hišico, v kateri Jezus s svojimi učenci zadnjo večerjo obhaja. Glej ga nebeškega mojstra, kako lepo nevedne učence podučuje, jih ljubo tolaži in jim poslati obeta tolažnika, sv. Duha. Že misli iti na oljsko goro, že mu živo pred oči stopi sterma gora Kalvarija s strašnimi mukami, ktere ga čakajo. To zdaj žalostnim učencem naznani, rekoč: „Zdaj grem k Njemu, ki me je poslal.“

Res terpljenja polno je bilo na svetu Jezusovo popotovanje. Terde jasli so mu bile zibelka, borna slama vajsнице in Njegova smertna postelja je bil britki križ; v kratkem: Jezusovo celo življenje na svetu je bila nepretergana rajda križev in britkost.

Pa čeravno je bil Jezusov pot na svetu le z bodečim ternjem nastlan, čeravno je na križu med neizrečenimi bolečinami umiral, je vendar na slednje častiljivo zmago obhajal. Kakor se sveti jutrajno sonce, kadar cez naše verhove pogleda; tako se je svetilo Jezusovo oblicje, ko je tretji dan častiljiv iz svoje lastne moci od smerti vstal. Napočil je štirideseti dan po Njegovem vstajenju, in zopet pelje Jezus svoje učence na oljsko goro. Zdaj se iz svoje lastne moci vzdigne in gre kakor častiljiv zmagavec v sv. nebesa. In gori kraljuje zdaj v vsi svoji časti in molijo ga vse ljudstva in vse stvari mu hvalo prepevajo, ker: „Bog“, piše sv. apostel Pavel, „Bog mu je dal ime, katero je cez vse imena; da se v imenu Jezusovem vsako koleno perpogne teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik spricuje, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta.“ Filip 2, 9—11.

Preljubi kristjani! Kristus nam je naj lepši izgled; toraj si moramo prizadevati, da mu že na zemlji podobni postanemo, ako se hočemo enkrat z njim v nebesih veseliti: „zakaj“; piše sv. Pavl v listu do Rimljanov, 8, 29. „ktere je Bog poprej vedel, jih je tudi poprej odločil, da bodo enaki podobi njegovega Sina.“ Kakor je bil torej Jezus na svetu le popotnik, ki je hodil po ojestrem, težavnem potu; ravno tako mora tudi Jezusov služabnik tukaj pravi popotnik biti, ki rad hodi po potu terdega križa. In naj tudi le borno stanovanje tukaj najde; mora vendar le zadovoljen biti, saj ga tamkaj gori boljše mesto čaka, kjer se bo mirno počil od težavnega pota. Ja preljubi bratje in sestre moje! sleherni kristjan je na tem svetu le reven popotnik; torej hočemo danes tudi mi za tim popotnikom nekoliko pogledati in premisliti

1. pot, po katerem hodi;
2. zavetje, katero na potu najde;
3. pravi dom, kamor enkrat pride.

Oj, naj bi nas vse skupaj vodil sv. Duh, katerega je Jezus v današnjem sv. evangeliju svojim učencem poslati obljubil, naj bi naše serca ogrel z ognjem svoje sv. ljubezni, da bi Bogu s čistim telesom služili in z očiščenim sercom dopadli!

Razlaga.

1. Mislite si popotnega človeka, koliko mora na svojem potu prestat! Zdaj ga sončni vroči žarki pripekajo, da ga moker pot obljiva; zdaj privrišijo vetrovi in viharji, da se od samega mraza na vsem životu trese; zdaj pride dež in huda ploha ga do kože premoči. Tam ga preganjajo neusmiljeni ljudje, tu ga lačne zverine čakajo. Večkrat revež zboli v ptujem, čisto ptujem kraju, in ni prijazne duše, da bi mu postregla. Kolikrat mora lačen in žejen hoditi; večkrat še ne vé za kruh prositi; ker ne zastopi jezika tiste dežele. O prav imajo torej starejši, da svojega popotnega otroka v goreči molitvi Bogu priporočujejo materi božji, angelu varhu in svetnikom božjim.

Tudi mi vsi, preljubi moji! smo popotniki na svetu; „ker tukaj“, odgovori sv. Pavl, „nimamo obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo.“ Zato nas je Bog vstvaril, da pridemo enkrat k Jezusu v nebesa. Pot pa, kateri nas tje gor pelje, je ozek, oster in težaven; „ker ozke so vrata“, pravi Jezus, „in tesna je pot, ktera pelje v življenje!“ Pot ta nas pelje čez ojstre kamne in peči čez pesek in močirje, čez hribe in doline. Pot ta je nevaren in ozek.

a) Zakaj pa imenuje Jezus ta pot ozek? In zakaj je na njem toliko nevarnost? Zato, ker nas vedno tri mogočni sovražniki naše duše nadlegujejo: naše lastno grešno poželenje, spačeni svet in hudi duh. Greh naših prvih staršev je tudi našo voljo popačil, da je bolj k hudemu, kakor k dobremu nagnjena. Le sam pomisli, kako težko ti je večkrat premagati tvoj napuh in tvojo prevzetnost, tvoje hrepenenje po človeški hvali, tvoje sovraštvo! Težko ti je svojim sovražnikom iz serca odpustiti in krivico voljno terpeti. Težko se ti zdi, da bi bil v boleznih in terpljenju poterpežljiv in se popolnoma božji volji vdal. V kratkem: Težko je premagati vse skušujave, ktere nas

obdajajo. Podobni smo torej ladjici, ki zdol rada gre, v breg jo pa le s težkim trdom vlečejo.

In kaj bi rekel od hudobnega sveta, ki nam pot v nebeški Jeruzalem tako ozek dela? Kamorkoli se ozreš, zagledaš le silno, silno povodenj zapeljivih izgledov in pohujšanja. Sveta vera se zaničuje, zaničujejo se Jezusovi namestniki na zemlji, preklinjajo se sveti zakramenti. Komaj fantič odraste, že mu ne diši molitev; obleče gosposko suktnjo, že ne ve, kako bi se nosil. Boji se cerkve in poklekniti pred živim Bogom, o to mi ne gre v glavo! Menda se boji, da bi si noge ne zlomil ali novih hlač ne pomazal? Ne zmeni se za božje zapovedi, ne porajta na cerkvene. Brez razločka meso je, bodi si nedelja ali petek in dobička željni kerčmar mu rad postreže. Še dekla ne zna dobro kolovrata sukati, zbirati si pa že zna, katero je bolj gizdasto oblačilo. Ne ve že, kako bi se nosila, da bi drugih oči nase vlekla. Že se potika po kerčmah, prejme od grešne roke le mali dar, bodi si le revna ruta, pa oh! preden razterga ruto, je raztergana že zdavnej njena nedolžnost. V kratkem: hudobno življenje je v našem kraju tolika silna povodenj narastla, da njeni peneci valovi žugajo potopiti tudi pravične in bogaboječe kristjane. Kako se pa zvestim Jezusovim služabnikom in služabnicam godi? O te zaničuje hudobni svet, ti so mu še tern v peti, rad bi jih križal, kakor judje Jezusa. In tako se še dandanašni spolnujejo besede, ktere je sv. Pavl svojemu ljubljenuemu učencu Timoteju pisal: „Vsi, kteri hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, bodo preganjanje terpeli.“

c) Pa tudi hudi duh nastavlja zvestim in pobožnim kristjanom tavžent in tavžent mrež. Zdaj ti vdihuje hude misli; zdaj podkuri tvoje hudo poželenje; zdaj ti kaže prepovedane in grešne stvari. Zdaj ti vdihne žalost v serce; ti kaže velikost tvojih grehov, da bi obupal; zdaj ti spet govori, da bi grešil na božjo milost, saj Bog noče, da bi se kde pogubil, saj te ni za pekel, temuč za nebesa vstvaril. Tako ti modruje, zdaj si najame na svetu tudi pomagačev, hudobnih možkih in žensk, kteri, ko že sami več grešiti ne morejo, pa druge napeljujejo, da kradejo Zveličarju drago odkupljene, neumerjoče duše in jih hudemu duhu v parklje pošiljajo.

Iz tega, kar sem vam zdaj govoril, preljubi kristjani! lahko spoznate, kako resnične so Jezusove besede: „Tesen je pot, ki pelje v življenje.“ In res, tesen, ozek, nevaren in težaven je pot našega romanja. Pri vsaki stopinji, katero naprej storiš, se ti novi zadržki in nevarnosti kažejo; ker: „Nebesko kraljestvo silo terpi, in le silni ga bodo nase potegnili,“ govori Jezus sam. Pa vendar, preljubi moj popotnik! ne obupaj. Res težaven in nevaren je pot tvojega romanja, vendar ne obupaj! Glej saj najdeš že tukaj marsiktero zavetje, da se nekoliko oddahneš in nove moči za daljno popotovanje dobiš. Le poslušaj!

2. Že se zlato solnce za gore pomika in večerni hladni vetrovi po listju zelenih dreves šumljajo. Vesel pastir žene svoje čede domu, ptičice omolknejo, le slavček še v bližnem gojzdu premilo drobi, ko se vtrudeni popotnik že neki vesi bliža. Obriše si put iz čela in prah iz oblacil in škornic oterka. V bližnjo hišo stopi in kerčmarja prijazen obraz mu upanje daje, da si bo v tej hiši nekoliko počil, keršanska kerčmarica mu pripravi nekoliko jedi in pijače. Tu se zdaj poživi truden popotnik, da more drugega dne spet z veselim srcem naprej.

O kristjani! tako hišo, tako zavetje je usmiljeni Jezus pripravil tudi slehernemu keršanskemu popotniku, da se okreпча in miren svoj pot naprej stopa. In kakor obesijo kerčmarji kakšno tablico na svojo hišo, da bi se ja kdo ne zmotil in v napčno hišo ne zašel; ravno tako je tudi usmiljeni Jezus na to hišo pribil silno lepo tablico, na kateri so z zlatimi čerkami zapisane besede: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jez vas bom poživil!“

Alite lep napis, ki more vsakega revnega potnika drugači bolj razveseliti, kakor pa čudni in smešni napis nad vratmi marsiktere kerčme? Baral boš: „Kje pa je ta gostivnica, katero je sam božji Sin nam revnim popotnikom pripravil?“ Sv. katoliška cerkev, preljubi moj! je tista hiša, v kateri nas sam Jezus poživlja, da ne opešamo, temuč srečno naprej stopamo po potu, ki pelje v našo večno domovino. Če zbolimo na tem potu, kje bomo zdravja našli? Tudi v tej gostivnici, in ni ti treba kaj plačati. Samo to je treba, da greš z zgrevanim sercom pred božjega namestnika, se čisto spoveš in

terdno voljo imaš poboljšati se, in glej! zdrava bo tvoja duša. In da na težavnem potu od gladu ne opešaš, je ta nebeški gostivnicar v cerkvi mizo pregernil, h kateri te neprenehoma vabi, da te nasiti s svojim mesom in napoji s svojo kervjo. Si žalosten v svojem sercu in se ti že toži po nebeški domaciji; pridi in obišči tega nebeškega gosta v presvetem rešnem telesu! glej ga, tamkej te caka! Le z zaupanjem mu potoži svoje sercne bolečine in kakor usmiljeni Samaritan bo tudi On vlil olja v tvoje ranjeno serce! In kadar pride tisti trenutek, ko boš že svojo romarsko palico na stran položil in se na dolgi pot v večnost podal; tedaj bo spet On ta usmiljeni nebeški gostivnicar, ki bo k tebi poslal svojega služabnika, da te previdi s svetimi zakramenti umirajocih, iz katerih boš prejel novo moč za neznano pot v večnost.

Alite moji bratje in sestre! res lepo hišo, varno zavetje nam je usmiljeni Jezus na svetu stavil? Naj bo torej težaven in z bodecim ternjem nastlan tudi pot vašega življenja; v tej hiši išcite pomoči za svojo dušo! Le večkrat in vredno prejemajte zakramente sv. pokore in presv. rešnega telesa! Obiskujte Jezusa v presv. rešnem telesu. Prav lepe bukve je v ta namen spisal sv. Alfonz Liguori, katerim se pravi: „Obiskovanje Jezusa Kristusa v presv. rešnjem telesu in pozdravljanje Marije Device.“ Molite radi in pobožno, in gotovo bote enkrat prišli v pravi dom, v nebesa!

3. Že je prehodil popotnik hribe in doline in že se bliža svojemu rojstnemu kraju. Še v tisto dolino mora iti, še ta hribec mora prehoditi in na pragu svoje rojstne hiše stoji. Ravno je sabota večer. Zvonovi tako milo zapojejo in lep Gospodov dan napovedujejo. Oče in mati, brati in sestre sedijo pred hišo in se pogovarjajo od sina, ki je šel po svetu. O kako bi ga že radi vidili! Zdaj se približa neki clovek. „Je že, je že, naš sin je, zavpijejo oveseleni starši. O naš bratec je tukaj, kričijo popotnikovi bratje in sestre.“ O koliko veselje je zdaj prišlo v hišo! „Le hitro mati,“ rečejo oče, „le hitro kaj skuhaj, gotovo je lačen.“ In mati, ki si od samega veselja oči brišejo, hitro zakurijo, in kmalo je večerja za lačnega popotnika. O kako rad pozabi zdaj popotnik na svoj težaven in nevaren pot, na vso žejo in lakoto, ktero je

na potu terpel, pozabi na svoje žule; da je le spet doma, pri skerbnem očetu, usmiljeni materi, pri ljubih bratih in sestricah!

Kersanski popotnik! glej v tej slabi podobi tvoje veselje, katero te čaka po srečno dokončanem popotovanju v nebesih! O kako lahko ti bo pri sercu, ko boš enkrat vesel to zemljo zapustil, ktera ti ni drugega rodila, kakor le ternje in osat! O kako vesel boš, ako boš na koncu svojega romanja s sv. Paulom reči zamogel: „Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravicni sodnik, tisti dan.“ Ko so nekega mučenca k smerti peljali, se je oblekel v naj boljše oblacilo, kakor bi šlo na ženitovanje. Ko že blizo morišča pridejo, veselo zavpije mučenec: „Le urno, noge moje, že niste daleč od nebeškega raja! Nujte noge, le hitro me nosite, ker blizo so nebesa!“ In ko stopi na morišče, veselo zapoje: „Te Deum“ in položi kakor k sladkemu spanju svojo glavo pod sekiro. Tako torej konča pravicni in pobožni kristjan svoje romanje; sladka mu je slednja ura, ker ga iz ptuje dežele v domačo preseli. O veselje, da ga ni večega! Kako veselega serca bo revni popotnik klical s kraljem Davidom: „Kako ljubeznive so tvoje prebivališča, o Gospod vojsknihi trum!“ In tako poterka revni popotnik na nebeške vrata, in v nebesih je veliko veselje nad njim. Jezus, Marija, angeli in svetniki božji ga prijazno pozdravijo, začne se neizrečeno veselje, in to veselje bo večno terpelo, bo brez konca in kraja.

S k l e p.

O priserčni prijatli in prijatlice! dobro vem, da tudi vi želite srečno dokončati svoje romanje in iti enkrat v Očetovo hišo. Da bote pa enkrat tako srečni, o deržite se zvesto težavnega pota, ki pelje v vaš pravi dom! Naj vas ne ustrašijo ne krizi ne skušnjave, ne nobena stvar; če se Jezusa deržite, vas bo On s svojo gnado podpiral, da ne zgrešite pravega pota, ki pelje v neizmerno veselje. O ljube duše, le bodite zveste Jezusu in mislite si: „Pot, po katerem grem, je kratek; le še nekoliko let, morebiti še eno leto ne, in konec bo težavnega pota, konec bo terpljenja. Že je blizo nebeški dom,

v katerem bom vžival večni mir, večno veselje.“ Torej le serčno romarsko palico v roke, mi gremo za Jezusom. O Bog nam daj vsem skupej to gnado, da bi sleherni izmed nas na koncu svojega romanja z Jezusom reci zamogel: „Zdaj grem k Njemu, ki me je poslal!“ Amen.

Pridiga za 5. nedeljo po veliki noči.

(Od lastnost prave molitve; gov. M T.)

„Prosíte in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno.“ Jan. 16, 25.

V v o d.

Ko Jakob po materni zvijači od slepega očeta Izaka prejme očetovski blagoslov, zbeži v strahu pred svojim bratom Ezavom od hiše svojega oceta v daljno, ptujo deželo. Že se dan nagiba in solnce se pomika k zatonu, pa še ne ve, kje bo njegovo počivališče čez noč. Silno ga začne skrbeti, če bo morebiti moral ostati pod milim nehom, in ta njegova skerb je le še čedalje večja, ker tega ni vedel, da tudi na ptujem kraljuje tisti Bog, ki se imenuje Bog Abrahamov in Izakov. Na posled ga le noč zajme, in nehoté mora prenočiti pod prostim nehom. Vleže se na gole, terde tla, dene kamen pod svojo glavo in zaspí. V spanji vidi čudno prikazen, namreč veliko gred, ki je segala od zemlje do nebes, po kateri so angeli Gospodovi gori in doli hodili, in verh nje je bil Bog sam, kateri se mu je tudi na ptujem za njegovega Boga, in za varha njegovega življenja razodel.

Tako skrivnostno gred, ki seže s pozemeljske doline solz do nebeških visočin, je tudi Jezus svojim ucencom zapustil. Ko popotuje v svojem 32. letu v Jeruzalem, pride mesca sušca v Betanijo, kjer ga je Marta pogostila. Od ondod gre na Oljsko goro, ki je ravno med Betanijo in Jeruzalemom stala, ter ondi dolgo časa moli. Ko molitev dokonča, stopijo učenci k njemu, in ga prosijo, rekoč: „Gospod! uči nas moliti.“ In glej pri ti

priliki jim pové molitev, ki jo „oče naš“ imenujeme, in je tudi naša nar navadniša in nar lepša molitev. S to molitvijo vsak dan življenja vpervic pozdravljamo, z njo se od slehernega zvečer nar nazadnje poslovljamo. Ona je tista gred, po kateri hodijo naše prošnje pred sedež Vsegamogocnega, in po kateri nam nazaj doli dohajajo darovi Njegovih milih rok. Kakošna pa naj bo ta naša molitev, da jo bo Bog uslišal, in se spelnijo nad nami besede Zvelicarjeve: „Prosíte, in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno?“ Odgovor na to uprašanje bodi pred procesijami križevega tedna z Božjo pomočjo danes naš pobožni premislik.

Razlaga.

Škerjanec išče svoje hrane na njivi in živi med brazdami; sem ter tje pa se proti nebu vzdigne, ter že zjutraj ob zgodnji zôri veselo žvergoli, ponavlja svojo pesem čez dan, in spet še v večernem mraku prepeva čast in hvalo svojemu Stvarniku, in se potem spet na zemljo spustí. Ravno tako, ljubi moji! mora tudi človek pridno delati in po svojih opravkih hoditi; pa ob gotovih časih naj še on k nebesom povzdigne svoje serce in se v pobožni molitvi svojega Stvarnika spomni. Vem, da je pa že marsikdo zmed vas tega ali unega srečnega štel, ko ga je bil vidil, kako lepo zna na svoje bukvice moliti, in si je mislil: Pač lahko ta tako lepo moli, ker se je brati naučil; jez revež pa ne znam drugega, kakor „oče naš“ in „češčena si Marija“. Toda tudi tvoja molitev ima pred Bogom ravno tako ceno, da ti gre le

1. iz priprostega, otroškega serca. Saj, kdor prav moli, ne potrebuje ravno bukvic; ampak je dosti, da le svoje serce pusti samo govoriti, saj je prava molitev le povzdigovanje svojega serca k Bogu, je po besedah cerkvenih učениkov vnebohod našega duha. S tem pa nikar ne mislite, da jaz molitve na bukve ne poterdim, ali jo celo zaveržem. Veliko več želim, da bi v cerkvi vsak zmed vas iz molitevnik bukvic sveto mašo bral. Vendar pa terdim, da je moliti iz bukev veliko težavniše, kakor pa moliti iz svojega serca. Zakaj tu ni dosti, da molitev le prebere, temuč je treba, da ima

bravec sam tiste občutke in sklepe, ki jih je imel spisovavec. Ker so pa take molitevne bukve večidel od bolj učenih spisane, naše slovenske še večidel iz nemških prestavljene; je po tem takem gotovo težko, se po njih mislih in občutkih ravnati. Iz tega pa sodite sami, koliko prida ima tisti od svojih molitev na bukve, ki še potrebnih resnic iz katekizma ne zna. Dobro je toraj, da nam, kader z Bogom govorimo, ni treba zbranih in iziskanih besed; le odkrito in priprosto mu povejmo, kakor otrok pové svojemn očetu, kadar ga kruha ali kaj drugega prosi, ali mu svoje pomanjkanje, svojo bolečino potoži. Tako je molil tisti stotnik, ki je prišel k Jezusu in ga prosil, da naj njegovo hčer, ki je ravno umerla, v življenje obudi, rekoč: „Gospod, moja hči je ravno umerla; pa pridi in položi nanjo svojo roko, in bo živela.“ Tako je molil gobovi: „Gospod, če hočeš, me zamoreš očistiti!“ In od obeh vemo, da je Kristus njune prošnji uslišal.

2. Priprosto, otroško serce naj moli v Jezusovem imenu; to je: naj se nikar ne zanaša na svoje dobre dela, ampak vse svoje zaupanje stavi na neskončno zasluženje Jezusa Kristusa, ki je naš srednik z Bogom. Zato je Jezus svoje učence zagotovil: „Resnično, resnično, vam povem, ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ Tako so res aposteljni le v Jezusovem imenu hudobe iz obsedenih izganjali, bolnike ozdravljali, kace prijemali, strupene pijače pili brez škode, da, celo mertve so v Njegovem imenu v življenje zbujali. Poleg tega tudi sv. mati katoliška cerkev vse svoje molitve le na zasluženje Jezusovo opira, ker sleherno sklepa s temi besedami: „Po Gospodu našem Jezusu Kristusu.“

3, Naj bo naša molitev ponižna; to je: bodimo prepričani, da za svojih grehov voljo pred Bogom nismo nič vredni, in da nam iz zgoli usmiljenja dobrote skazuje. „Molitev ponižnega“, pravi Sirah, „bo oblake prederla.“ Saj, kader molimo in Boga kakošne stvari prosimo, mu s tem svojo potrebo, svojo revo in svoje pomanjkanje na znanje dajemo, in mi smo ravno to, kar je berač na pragu premožnega, ki ga za dar nagovarja. Kako bi se toraj napuh z našo revščino spovzel? Gotovo ne more Bog ničesar bolj sovražiti, kakor prevzetno in napuhnjeno serce. Zato je taka molitev pred Njim gnjusoba.

Karkoli tedaj od njega prejmemo, ne smemo misliti, da je dolžen dati, temuč nam da zavoljo svojega usmiljenja.

S tako notranjo ponižnostjo se mora tudi še vnanja vjemati. Na persih skleniti in na kviško oberniti moramo svoje roke, v znamenje, da tudi naše serce mora pri molitvi obernjeno biti proti nebesom. Zato še mašnik pri daritvi sv. maše pred „Sanktusom“ verne opominja s povzdignjenima rokama, da naj na kviško obernejo svoje serca. Tedaj nespodobna postava, prederzno obnašanje, oziranje krog sebe in smeh kažejo očitno prevzetnost serca, ki Boga ne k usmiljenju, ampak na maščevanje kliče.

Zgled take ponižne molitve nam je Ezdra v stari zavezi: „Ob času večerne daritve, pravi sam od sebe, sem z razterganim oblačilom in plaščem s sedeža vstal, na kolena padel, svoje roke k Jehovu, svojemu Bogu, povzdignil, in molil.“ Zgleda prevzetne in ponižne molitve sta nam farizej in cestninar v tempelju. Farizej se je hvalil in povzdigoval, da ni ubijavec, ropar, tat, in krivičnik, da moli, se posti, ubogajme daje in desetino odrajuje od svojega premoženja. Zahvaljuje celo Boga, da ni tak, kakor so drugi ljudje, ali, pravi, kakor je ta cestninar za vratmi. Ali cestninar si v spoznanji svoje nevrednosti še svojih oči ne upa na kviško povzdigniti; temuč se ves ponižen na persi terka in pravi: „O Bog, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!“ In ta, pravi Kristus, je šel opravičen iz tempelja, farizej pa ne. — Da, ko je Peter na Kristusovo povelje silno število rib zajel, je ostermel ter pred Jezusa padel in mu v ponižnosti rekel: „Gospod, pojdi stran od mene, zakaj jez sem grešen človek!“ In ravno po teh ponižnih besedah mu Zveličar pové, da ga ni za ribstvo, ampak za veči namen, za apostolstvo, namenil.

Pa, kaj vam bom druge v zgled stavil? Poglejte Zveličarja na Oljski gori! S povzdignjenima rokama in s proti nebesom vpertimi očmi kliče Sin človekov v prahu, in se, kakor červ, ponižuje pred svojim nebeškim Očetom, da bi mu odvzel terpljenja pregrenki kelih. Od njega se pač še mi učimo, ponižnim biti, ker je po besedah aposteljna le Božjemu usmiljenju pripisati, da nismo požerti.

Naša molitev bodi

4. skesana; to je, da občutimo v svojem sercu pravo žalost nad storjenimi grehi; zakaj le nedolžno, ali pa skesano serce zamore Bogu dopasti. Ako toraj naše serce ni več nedolžno, temuč nam nepokojna vest zgubljeni raj serca očita, pa hočemo moliti, spoznajmo še pred molitevjo svoj dolg in storimo terdni sklep, Boga ne več razžaliti. Vodilo take skesane molitve naj so nam besede nekega svetnika, ki je veliki grešnici tako le velel moliti: „Ker s svojim nečistim govorjenjem in z oskrunjenimi ustni nisi vredna, Božjega imena izgovarjati, zato moli tako le: „Ti, ki si me vstvaril, usmili se me!“ Tako je cele tri leta neprenehoma molila, ter si veliko število težkih grehov pred oči stavila, dokler si je samo s temi besedami milost in usmiljenja pri Bogu sprosila.

5. Molimo v duhu; to se pravi: Kader molimo, pustimo vse posvetne misli na strani, in mislimo samo na to, česar Bogu tožimo ali priporočamo. Naša molitev, če ni v duhu storjena, je enaka mertvememu truplu. Da se pa v duhu moli, pravi sv. Levtegard, je treba, da se očak Abraham posnema. On, ko je hotel darovati svojega sina, je osla, služabnika in vse, česar na gori pri darovanji ni potreboval, pod goro pustil, in rekel: „Kadar odmolim, se bova že spet k vam vernila.“ Tako tudi ti z nekim svetnikom pred molitevjo posvetnim opravilom reci: Zdaj imam drugo delo, in kader tega opravim, se bom spet k vam nazaj povernil. Posnemati moramo Izraelce pri odhodu iz Egipta. Kakor so namreč njih sovražniki, ker so jim branili, Bogu v puščavi darovati, v rudečem morji potonili; tako naj v blagoslovljeni vodi cerkvenega kamena utonejo vse nepotrebne in nečimerne misli, ki nas v molitvi begajo, da nam Jezus, kakor farizejem, lahko očita: „To ljudstvo me z jezikom časti, njih serce pa je daleč od mene.“

6. Naj bo naša molitev resnična; da si namreč sami z delom in trudom svojih rok prizadevamo doseči, česar od Boga želimo z molitvijo dobiti. K temu se posebno šteje splovanje naših dolžnost; zakaj, naj tudi v evangelju beremo: „Molite neprenehoma“, se vendar to ne pravi, celi dan v cerkvi sedeti, roke povzdigovati in ustnice majati, od tega pa pri-

čakovati, kdaj mu bo z nebes doli nam v usta padalo. Veliko več tisti moli neprenehoma, ki dela svojega stanu in vse svoje terpljenje od jutra do večera prenaša v Božjo čast, in v zveščanje svoje duše.

7. Še na dalje bodi naša molitev verna in zaupljiva, ter vdana v Božjo voljo; to je: moliti ne smemo odnehati, če tudi nismo pri tej priči uslišani; vselej pa moramo Bogu prepustiti, da naj z nami naredi po svoji modri previdnosti, polni prepričanja, da je očetu veliko bolj, kakor nespametnemu otroku, znano, kaj mu je v prid. „Vse, česar koli prosite v molitvi, pravi Kristus, bote prejeli, ako verujete.“ In On sam je molil v njegovo voljo se zročivši: „Oče! ako je mogoče, naj gre spred mene ta kelih terpljenja; pa vendar ne, kakor jez, ampak kakor ti hočeš, naj se zgodi.“ — Lep zgled zaupne molitve nam je Kananejska žena, ki pride k Jezusu in ga prosi: „Gospod! usmili se me; mojo hčer hudič zelo nadleguje.“ Na to jej Jezus še besedice ne odgovori. Ona pa le še prosi in vpije: „Jezus, sin Davidov, usmili se me!“ Že učenci pristopijo in prosijo zanjo, naj jo izpusti. Pa tudi nje terdo spet zaverne, rekoč; „Poslan sem le k zgubljenim ovcam Izraelove hiše.“ Ali Kananejka ga le še in še nadleguje, da tudi njej dá ostri odgovor: „Ne spodobi se“, pravi, „otrokom kruha jemati, in ga psom metati.“ Pa ona le še ne neha prositi, rekoč: „Res je, Gospod! pa vendar tudi psicki jedó drobtinice, ki padajo od mize njih gospoda.“ Zdaj še le je zadosti poskušena njena vera in njeno zaupanje. Zato se Jezus k njej oberne in jej reče: „Žena, velika je tvoja vera; zato se ti zgodi, kakor hočeš.“ In še tisto uro je ozdravela njena hči.

S k l e p.

Kristjani! tudi naša molitev, ako bo te lastnosti imela, ne bo ostala brez sadu. In s tako molitevjo hočemo pri procesijah križevega tedna v svojih zdanjih stiskah k Bogu zdihovati, rekoč: „Da sad zemlje daš in ohraniš! — Da kerščanskim kraljem in cesarjem mir in pravo enovoljnost daruješ! — Da duše naše in naših bratov od večnega pogubljenja rešiš! Prosimo te, usliši nas.“ Amen.

XXXVI. Pridiga.

Marija consolatrix afflictorum.

Marija „tolažnica žalostnih“; za nas Boga prosi. L. lit. 34. v.

V v o d.

V neki vasi na Belgiškem blizu velikega mesta Brisela je okoli leta 1290 živel deklica revnega stanu, poštena in pobožna. Bogu se je zaobljubila, da hoče vedno v devištvu živeti; ali ker je bila zale postave, je dopadla nekemu posvetnežu in huda poželjivost se vname v njegovem sercu. Ker ga je pobožna devica večkrat zavernila, se njegovo pregrešno nagnjenje v prekanjeno serditost spremeni. Po peklenski zvižaji vkrade neki dan v hiši, kjer je deklica šivala, dragoceno kupico in jo skrije med njeno šivarino. Devica se tatvine obdolži in sodniki jo obsodijo po tedajšnjih postavah, da se mora živa pokopati. Vbožca ni imela zagovornika, ki bi se bil potegnil za njeno nedolžnost. O mraku jo peljejo na morišče, strašno sodbo na nji doveršit. Ko je že v jami stala do vrata s perstjo zasuta, še enkrat zapriseže, da je nedolžna; kliče k Mariji in prosi Boga, naj se usmili njenega preganjavca in njenih sodnikov; zadnjič pa še pristavi prošnjo, naj bi Bog vsem, ki bojo njeni grob obiskovali in se nje prijazno spominjali, dušni mir podelil; ko odmoli, jo pokrijejo s perstjo, z nogami zateptajo, ter oster kol v grob zabijejo.

Kmali pride njena nedolžnost na beli dan. Grozovitnež, ki je nedolžni revi tako strašno smert napravil, obnori in še le čez sedem let spet svojo pamet zadobi na grobu nedolžne device, ktere morivec je bil. Daleč in široko se je raznesla povest o nedolžni Marii, in Belgičani so jo občno častili in imenovali britkosti polno Marico, tolažnico žalostnih. Kdor je bil žalosten ali v nadlogah, je romal k njenemu grobu, ondi tolažbo zadobit. Mnogoterim se je zaupanje bogato povernilo,

ker so ondi zadobili zaželjeni dušni pokoj. — Znana nam je še druga, mogočnejša tolažnica, britkostipolna devica Marija, katero vesoljna cerkev kliče tolažnico žalostnih. Od nekdanj poterti in otožni k njej pritekajo tolažbo iskat; odkar je mati božja postala, se je vselej revnim in žalostnim kot nar milejšo tolažnico skazovala. Po dvojni poti je Marija žalostnim tolažnica a) po njenih britkostih, katerim se vse naše britkosti še primerjati ne morejo; b) ker je sama čutila težo britkost, se obloženih in potertih rada usmiluje, jim tolažbo in pomoč sprosuje.

Na Marijo smemo obrniti besede, s katerimi je njeni sin Jezus žalostne k sebi vabil: „Pridite vsi k meni, ki se trudite in ste s težavami obloženi in jaz vas bom poživil.“ Pridite vsi k Mariji, ki žalujete, ona vam bo tolažnica!

Razlaga.

a) Marija je tolažnica žalostnih po britkostih, ktere so njo zadele.

Po neštevilnih potokih in rekah se zlivajo vode v nezumno slano morje, v morju pa svojo sladkoto precej zgubijo; po neštevilnih potih pridemo v morje britkosti ali zaidejo britkosti do nas. Vsakdo še mora občutiti, da je naša zemlja solzna dolina. Pa vendar ni vse nadloga, kar ljudje za to imajo, in britkosti, zavoljo katerih slišimo ljudi se pritoževati, so mnogokrat le dozdevne. Mnogoteri, ki se naj nesrečnejšega misli, dela kot otrok, ki se je v perst vrezal in kedar kri vglada, misli, da mora umreti; jokaje svojo rano staršem in poslom kaže in hoče, da bi ga vse omilovalo in tolaževalo. Mnogo težav in britkost sami povečujemo, ker se v nje zamislimo in si preveč verujemo. Ako ne bi devali vsake šaljive besede na tehtnico, ko bi zaslužene opomine in svarila ponižno sprejemali in lahko žaljenje poterpežljivo prenašali, koliko zamer in nepotrebnih britkost bi se dalo odverniti. Francozki kralj Henrik IV. je bil znan po svoji lahkomišelnosti. Neki dan se ga polasti velika otožnost. On začne svojemu prijatlu tožiti nesreče in zgube, ktere so ga zadele in nevhaležnost ljudi, katerim je že toliko dobrot delil. Nekaj časa ga prijatelj tiho.

poslušna, alj skoraj se naveliča praznih pritožb in kralju reče: „Svitlost, vse te zopernosti bi nič ne zadele, alj to je nar hujše zlo, da jih preveč obrajtate.“ Po mojih mislih bi se še marsikomu, ki ne vé konca svojih pritožb, povedati moglo, da je ta njegova nar večja nadloga, da si preveč verjame in vsako razžalnico preveč na tenko tehtuje. Mnogo nadlog nam več koristi kot škoduje.

Vsaka pritožba pa vendar ni prazna, bote mi djali; zakaj se mar naša zemlja imenuje solzna dolina? Rad priznam in poterdim, da težka butara rev, nadlog, zopernost, britkost in mnogo drugega dušnega in telesnega terpljenja leži nad Adamovimi otroci od zibelje do groba; nezmerna kot morje je mera človeških britkost. Žalosten gleda oče svojo družino, kedar ni doma kruha ne zaslužka; homo mar tudi njemu rekli: Ne zmeni se tolikanj za svoje nadloge? Kako hočemo tolažiti mater, ktera vsa objokana čepi pri postelji vmirajočega deteta in bi rajše sama umerla, kot svoje dete zgubila? Kaj bomo rekli gospodarju, kteremu je vse do tal pogorelo, ali kupčevavcu, kteremu je zburjeno morje celo premoženje požerlo? Bomo mar tudi nedolžnemu rekli, ne porajtaj obrekovanja, natolcevanja, krivega obsojenja, kedar vidi, da mu je vzeta čast in dobro ime, brez kterega ne moremo svojemu poklicu zadoštovati? S čim bomo tolažili verne duše, ktere v neizrekljivih bolečinah zdihujejo po rešnem dnevu? Koliko drugih nadlog bi še našteti mogel, ktere dan na dan tarejo naše brate in sestre, ter se ne dajo tajiti, ne odverniti!

V teh in vseh britkosti tolaži nas pogled na Marijo, mater britkosti polno pod križem njenega ljubega Sina Jezusa.

Ko so sovražniki Jeruzalem razdjali, prelepi tempelj razderli in ljudstvo v sužnost odpeljali, je prerok Jeremija hodil na razvaline žalovat po nekdanji lepoti. Ondi je klical: „Komu bi te primerjal, da bi te tolažil, devica, hči Sionska? Kot morje je velika tvoja britkost?“ (Tren. 2, 19.) — Na ravno tistem mestu je nekoliko sto let poznej stala in žalovala prava Sionska hči, devica Marija, pod križem ljubljenega Jezusa. Ni žalovala po razdjanem mestu, ne po razdertem tempelju; zakaj mesto in tempelj sta se spet krasno sozidala: žalovala je po ljubem Sinu, kterega so po nedolžnem preganjali in k smerti

obsodili, ki je pred njenimi očmi v groznem terpljenju minul na križu, kot razbojnik.

Komu bi se mogla primeriti, da bi iz primere jej nekoliko tolažbe došlo? Ali ni tudi njena britkost nezmerna, kot morje? — Ravno po svoji preveliki britkosti je Marija nam tolažnica postala; naj bo naša britkost še tolikošna, z Marijino britkostjo še ni v primeri. S tim zavestjem se je tolažil slavnoznan Krištof Kolumb v silnih zadregah, ktere so mu skovale zavist, obrekovanje in nehvaležnost. V svojem opravičilnem pismu do kralja Kastiljanskega se zaupljivo zanaša na usmiljeno Marijo, tolažnico žalostnih. Že vec sto let popred jo Efrem Sirski kliče tolažbo svetâ, varhinjo zapuščenih in sirot.

O vi vsi, ki se pritožujete zavolj terpljenja, kterega vam Bog naklada, zavolj žalost, kterih morate doživeti in zavolj grenkost, ktere morate vživati, oh, idite vsak dan k Jezusovemu križu gledat britkost matere božje! Obmolknite in ne tožujte, kajti vse vaše nadloge se z Marijino britkostjo ne morejo primeriti. Kdo bi ne bil potolažen, ko vidi, koliko je Marija, dasiravno vsa nedolžna, morala terpeti? Če je Ona morala toliko terpeti za nebesa, zakaj bi mi grešniki nic ne terpeli? Kdo ne bo potolažen v terpljenju, če zraven pomisli, da, kakor je Marija le po poti terpljenja in bolečin v nebesa prišla, ravno tako tudi mi le skoz terpljenje in nadloge v nebesa za Njo priti zamoremo.

b) Marija je tolažnica žalostnih; zakaj Ona se obloženih rada usmiluje, ker je sama čutila težo britkost.

Angelj Gabriel Marijo pozdravi: „Češčena si Marija, gnade (milosti) polna!“ O zares je Marija polna milosti pred Bogom, polna milosti do nas. Njeno ljubezni polno serce ni moglo viditi koga terpeti, da bi ne bila želela, mu pomagati. Povišana nad vse Evine hčere je po božji milosti prejela prednost, žalostnim biti tolažnica po svoji mogočni predprošnji. Pervokrat se je skazala tolažnica pri ženitvi v Kani Galilejski, ko vidi, da vina primanjkuje, svojega Sina opomene: „Vina nimajo“. Dasiravno ji Jezus odverne, da še ni pripravni čas za čudeže, vendar materno prošnjo spolni in ženina in nevesto velike sramote in sitnosti reši. Od te dobe do današnjega dnú kolikokrat je pristopila k svojemu Sinu ter ga opominjala: „Glej,

vina nimajo, t. j. pomagaj jim!“ Kedar pride k nji žalosten oče, svojim lačnim otrokom kruhca prosit, reče Jezusu: „Glej, kruha stradajo.“ Jezus pa gane ali zbudi ktero usmiljeno serce, da se revežem potrebni kruh pripomaga. Kedarkoli pride k Mariji žalostna mati, ji priporoča svoje sine ali hčere in jo prosi pomoči v izreji, reče Marija k Jezusu: „Glej, ta mater je tolažbe potrebna“, in Jezus se usmili žalostne matere in ji zljajša težko breme. Francozka kraljica Blanka je pogosto priporočala Mariji svojega sina Ludovika z molitevjo sv. roženkranca in sprosila si je svetnika. Enaki zgled nam daje mati sv. Alojzija, ktera tudi ni prenehala svojega sinčka Mariji priporočati.

Zraven teh je pa še druga silno velika množica, katerih serca zevajo po močnem tolažilu; množica, od ktere bi se z besedami skrivnega razodenja reči smelo: „Vsi ti so, kateri so prišli iz velike nadloge.“ In kdo so ti? — To so bolniki. Oh! bolezen je že sama za se silno hud nasledek izvirnega greha, ker človeško serce močno pobije in vžali. Kaj pa je še le reči v oziru tega, kar za seboj prinese: smert in sodbo? Ne samo grešnikov, ampak še serce pravičnega se trese. Pravični David in pravični Ecekija prosita, da bi jima Bog ne sodil po svoji pravici, ker pred njegovim oblicjem ne bo noben živ človek pravičen najden. — Job sam sebi govori: „Kaj bom počel, kedar bo Bog vstal me sodit? In kadar bo izpraševal, kaj mu bom odgovoril?“ Tudi svetniki, ki so ostro živeli, so se bali dneva pravične sodbe, kaj bi mi ne trepetali? — Ali tudi za ta strašni čas najdemo pri Mariji nar močnejšo tolažbo in krepko pomoč. Ona nam, kakor čudodelna palica Mozesova v nar veči stiski skozi morje britkost pot do obljubljene dežele odpre; ona nam privabi iz skale studenc, ki dušo hladi in poživlja. Tisučerim se je že tako pomagalo; Marija jim je pomagala nositi breme težav in bolezni; Marija jim je sprosila poterpežljivost, po njeni predprošnji se je povernilo v poterte serca terdno zaupanje v božjo milost, in merzle serca so se ogrele k prejšni, živi ljubezni. — Kedar vdove, sirote, zapuščene obup obhaja; kedar maloverni mermrajo čez nerazumljivo razdeljenje božjih darov, se Marija kot srednica Jezusu bliža, ter ga prosi, naj jim pošlje luč in raz-

svitljenje od zgorej, zaupanje in krepost. Marija je prijateljica revežem, družica zapuščenim, voditeljica se zgublajočim, pomočnica tem, ki njeno pomoč iščejo.

Posebno usmiljena in mogočna tolažnica je umirajočim v zadnji britkostni uri, in vernim, zapuščenim dušam v vica. Nikoli in nikdar ne preneha Jezusa prositi za duše, ktere se pripravljajo za odhod v večnost; edino le to hrepeni, da bi jih vse zbrala pred božjim tronom; vedno prosi milost za verne dušice, ki še ne smejo gledati oblicja božjega. — O Marija! neštevilni prigodki nam spričujejo in na glas pripovedujejo, da si ti žalostnih in vseh obloženih mogočna in usmiljena tolažnica — ti si začetek našega veselja.

S k l e p.

Veselimo se, ljubi bratje in sestre! ker imamo v revah, težavah in v vseh britkostih usmiljeno, mogočno tolažnico, v sreči in nesreči vedno zvesto tovaršico. Ona nam je rodila Jezusa, ki je s svojo kervjo vesoljni svet greha očistil in pekla rešil; ki je ves človeški rod z novim, veselim upom napolnil. Ona nam je tolažnica zavoljo svojih britkosti, ktere so bile veče, kot vse naše; ona je nam tolažnica, ker se obloženih rada usmili in jim pomaga. — Bodimo pa tudi mi njeni zvesti otroci in posnemovavci ljubeznive matere, vsmilimo se vbogih in žalostnih, delimo jim dušne ali telesne dobrote. Če vidimo lačnega, nasitimo ga; če je kdo žejen, dajmo mu piti; popotnikov ne odganjajmo od hiše; nagim revežem ali vbogim otrokom priskerbljujmo obleke; če vemo kje pomoči potrebnega bolnika, hitimo ga s tolažbo ali pomočjo razveselit; skerbimo merličem za kerščanski pogreb. Če vidimo brate ali sestre v pregrešnih zmotah ali v nevednostih, posvarimo, podučimo jih; svetujmo jim prav, ki dvomijo ali cvibljajo; tolažimo žalostne po moči in sposobnosti; če se nam krivica godi, raji jo keršansko preterpimo, kot da bi sami žalili bližnjega, odpustimo tim, ki nas žalijo; za žive in mertve Boga prosimo. V vsaki zopernosti ali zadregi obernimo se z detinsko zaupljivostjo k Mariji, tolažnici žalostnih; glejmo in zaupajmo v Njo in kličimo: O Marija, tolažnica žalostnih; za nas Boga prosi! Amen.

XXXVII. Pridiga.

I. Maria in „Auxilium Christianorum“ electa; II. Se qua tale illis demonstrat.

„Marija — pomoč kristjanov“; — za nas Boga prosi.
Lavr. Lit. v. 35.

V v o d.

Dva huda sovražnika sta od nekdam keršansko katoljško vero in cerkev in ves keršanski svet v velike zadrege in stiske pripravljala: neverstvo in krivoverstvo; zoper oba se je Marija vedno kot mogočno in usmiljeno pomočnico svojim varjencom, katoljškim kristjanom skazovala. Vendar je ta častiljivi priimek še le papež Pij V. Lavretanskim litanijam pristavil po sledečem primerljeju. Okoli leta 1570 so bili za katoljško vero in za katoljške kristjane hudi časi; oba nar serditejša sovražnika sta jih napadala in stiskovala: od ene strani neverni divji Turki, od druge strani Lutersko krivoverstvo. Že so si bili Turki vse lepe izhodne in južne pokrajine podjarmili in so do srede lepe Ogerske dežele priderli, kristjane pomorili ali v sužnost odpeljali; tudi na morju so s strahom in grozo gospodarili. Luteranci so pa katoljčane tako strastno čertili, da bi bili raji hiteli Turku na pomoč, kot katoljčanom in bi bili raji papeža pokončali, kot Turka. Leta 1571 je Sultan Selim II. kervavo vojsko pričel zoper Benečane zavoljo lepega Ciperskega otoka in jih je, ker so bili brez pomoči, tudi zmagal. Po ti premagi se sultanu obudi še le nenasitljiva požrešnost do drugih dežel; celo Evropo hoče spraviti pod svojo oblast in zatreti vero keršansko. Napravi tedaj strašno brodovje, da bi po suhem in po morju se lotil strašnega namena. Sveti oče Papež povabijo in skličejo vse kerščanske vladarje in narode v vojsko zoper Turka; pa le malo, malo so opravili, ker so ti med seboj imeli dosti homatij. Le

Španjci, Maltezi in Benečanje so se pridružili majhnemu kardelu papeževih ladij in vojakov in so odrinili proti silnemu sovražniku; Janez Avstrijski, sin cesarja Karla V., bil je vojskovodja. Med tim so pa udje bratovščine sv. roženkranca, ktere ga je sv. Dominik vpeljal, povsod očitne obhode imeli, da bi po priprošnji Device Marije srečo v vojski sprosil. Tudi kerščanska vojska se je varstvu Marije priporočila. 7. oktobra ali kozoperska se vname na morju blizo mesta Lepanta kervavi boj. Ravno ta dan so bili sveti oče Papež v kardinalskem zboru, kar naenkrat vstanejo, naglo k oknu stopijo, nekoliko trenutkov proti nebu gledajo in vesel glas zaženo: „Sedaj naj druge opravila jenjajo; le hvalne molitve naj se pošiljajo proti nebesom za zmago, ktero je Bog ravno sedaj kerščanski vojski dodelil.“ Poznejše naznanila so poterdile vse, kar so papež Pij v duhu že tisto uro v daljnosti gledali. Slavno so zmagali kristjanje, turško brodovje je bilo pokončano, mnogo tavžent Turkov je v boju poginilo ali se vjelo, in 15.000 sužnih kristjanov je bilo rešenih. V hvaležen spomin te zmage so papež Pij V. praznik sv. roženkranca postavili in Lavretanskim litanijam pridjali verstico: „Pomoč kristjanov“.

Ko vemo začetek tega castitljivega priimka, bomo dalej premišljevali, kako tolažljivo je za kristjane: 1. da nam je Marija v pomoč dana; 2. da se je Marija kristjanom tudi vselej pomocnico skazovala. Marija, naša pomocnica, Ti nam pomagaj. (Konec pride.)

Novičar.

? Na Dunaji mesca marca. — Zadnjemu dopisu imam še nekaj verstic pridjati, da bo dopolnjen. Rekel in pokazal sem namreč, kako naj se častito duhovstvo zastran narodnosti obnaša, da bo na vse strani prav in brez spodtike. Tudi katoljski cerkvi, zbirališču ali društvu vseh pravovernih katoljskih kristjanov, ni in ne more biti vse eno, ali je to tako ali tako. Gotovo je, da se je v vseh časih in krajih po človeški slabosti ali napčnosti ali hudoželjnosti marsikaj

napčnega vrnilo in da se djanje ni vselej in povsod učenju enačilo. Ona je sicer za vse „en pastir in en hlev“ za vse ima ravno tisti nebeški nauk in dušni živež za večno zveličanje, za vse je en in ravno taisti veliki pastir, njen utemeljitelj, Jezus Kristus in njegov videzni poglavar, rimski škof ali papež. V tem obstoji njena enostojnost ali centralizacija. Vse drugače pa je, kar njeno zunajnost zadeva. Ona ni na nobeno posvetno vlado posebno navezana, ona zamore biti in obstati pri vseh mogočih, samo da se ji pri eni morebiti bolje, pri drugi slabeje godi. Tako tudi v raznih deželah in pri mnogoterih narodih, kjerkoli so se k nji spreobrnili, vse je ljubeznjivo sprejela, blažila in izobraževala in tako še vedno dela. Tu ni razločka med narodi in narodi, med Judi ali Greki, Latinci ali Nemci itd., tudi med njihovimi jeziki ne, ker so vsi od Boga, in gotovo tudi zato, da vsak v svojem Bogu čast in hvalo poje in daje. To pričajo obredi v raznih jezicih, ki jih je cerkev dovolila in odobrila. Da je pa ravno latinski jezik posebno čast dosegel in je tako rekoč cerkveni jezik postal, ima svoje vzroke, pa ni za vse kraje in narode, ampak je le bolj nje vladni jezik, in sploh ne znamnje edinosti. Tu pa ravno se je semtertje mnogo krivic in napčnost zgodilo in še dandanašni so nekteri, ki tirjajo, da je povsod latinski jezik vpeljati in da ni pravega katolicizma, kjer tega v obredih ne rabijo. Ne opomnil bi tega, ako bi ne bil na svoje ušesa enake graje slišal. Odtod vzhaja, da so taki prenapetneži zoper narodno izobraževanje, ker koj krivoverstvo ali razkolništvo voljajo, kjer ga ni, ali pa da ne pospešujejo, kakor bi mogli, zedinjenja, ker so jim bistvene in nebistvene reči vse enake. — Nadalje je tudi dandanašni velik križ, ker „liberalci“ po vsi sili hočejo, da se v duhovnih govorih kar nič ne sme ozirati na zunanje zadeve. Pameten in prebrisan duhoven bo gotovo vselej pravo zadel; on ne bo molčal v takih rečeh, ki bolj ali manj tudi v moralnost segajo, ker čudno bi bilo, da bi samo tako imenovani politikarji ali državniki svoj katekizem imeli ali pa še celo drugega Boga, in da bi jim vse vse pripuščeno bilo, kar serce poželuje ali človeška zvičajnost in zloba tirja!

Nismo tedaj za to, da bi se imelo molčati, ampak po pameti in previdnosti se mora govoriti, naj je po volji ali ne! Drugače pa je, če kdo tje v en dan govori in to ali drugo prilikuje, kar se mnogokrat zgodi, n. pr. večkrat sem slišal tudi na prižnici govoriti o narodnostih, ali tako pretirano ali enostransko, da bi bilo stokrat bolji molčati o njih. Tu je enemu narodovanje čuden prikazek, puntarija ali Bog ve kaj še; drugemu napčnost, da je ni več, in tretjemu zleg, da ga ni v sedajnem času hujega itd. Zoper Nemce n. pr. pa nisem nikogar čul kako opombico pristaviti; le Slovani in drugi zatirani narodi, ki tirjajo svoje pravice, še tu ne najdejo miru, naj menj pa kakega izgovora ali pa zagovora. — Takih zmešnjav ne gre delati! Zatorej sledi potem semtertje želja, da bi se vsem enako o takih in

enakih rečeh govoriti prepovedalo. — Tako čudno je bilo tudi o času slavljenja 26. februarja. Da so Nemci centralisti z dušo in telesom zanj, jim nečemo tako zelo zameriti, to je od njih strani nekaka zaljubljena stvar, in taka se ne pusti rada, naj bi še tako slaba in za nič bila. Nam se le čudno in nerazumevno zdi, zakaj bi 20. oktobra v nemar pustivši, ki je vendar le začetek naše svobode, se le za 26. februarja vneli, ki nam je tako malo prinesel in se dozdej tako slabega pokazal. Da se v cerkvi Bogu hvala poje, je očitno pravedno, ker pri Bogu je pomoči iskati; ali da se za enega nič ne stori, za drugega pa bi se vse moglo, tega pač ne moremo razumeti, posebno ker se nam Slovanom s tako slabo in majhno merico meri in ni nikjer še nič posebnega zaznati. Ali dosti tega.

Drugo predpustno nedeljo je v tukajšni jezuitarski cerkvi č. g. Liebald iz Slavonskega novo mašo pel, na pustno nedeljo pa gosp. Tomazin iz Ljubljane v avguštinski blizo ces. dvora. Oba je posvetil v mašnika v. č. g. J. Dobrila, Poreško-Poljski škof, ki je tu državni poslanec.

G. Dr. Veith, znan pridigar, pridiguje letošnji postni čas v kapucinarski cerkvi in ima mnogo mnogo poslušavcov.

* Od slovenske meje. M. P. Nasprotniki omike slovenskega jezika in njegove povzdige v šole in pisarnice, so zares nadležni, zlasti pa nekteri nemški časniki, koji si na vso moč prizadevajo, Slovane pred celim učenim in omikanim svetom černiti in ob poštenje spravljati; tako jih pa silijo se krepko braniti: alj to nebratovsko obnašanje ima pa vendar nekaj dobrega, clo koristnega za Slovane.

1. V tem peresnem boju je bila tistim Nemcom, kteri so se med Slovani kakor omikonosne hvalisali, zraven pa pod neznanim imenom obrekovavne članke v bečke in druge Slovanom zoperne časnike pošiljali, šema z lica potegnjena; spoznana je bila njih toljko hvalisana kultura, katera pa druga ni, kakor nek zunajšni lik, spoznano je njih orožje, namreč prederznost, laži in obrekovanje. Zraven je pa pokazala se čudna oterpnost, da jih ni sram, da se za lažnivce in obrekovavce po nemških in slovenskih časnikih oklicujejo. Spoznala se je njih plitva učenost in hudoben namen, Slovane za svoje sužne imeti, kakor so jih že tudi imenovali. Znajdlo se je, kdo so tisti zlahtni gospodi, kterim v prid je bilo treba nemščine tako skerbno se učiti, namreč taki, kateri so od slovenskih žulov živeli, Slovence pa ne zraven sebe, ampak pod seboj imeti hotli.

2. V ti papirnati vojski se je slovanska kri krojivno zmezila, se mešati in greti začela; Slovenija se je zavedla in se bojevaje utverduje. Bi nam bili Nemci našo ljubo slovenščino mirno in na tihem v šole in pisarnice spustili, mi bi še zdaj mirno spali sanjaje od svetih nemških nebes; preveliki dar pravega učivnega temelja, svojega jezika, bi ne poznali in se ga tudi prav po vrednosti poslužiti ne vedeli. Po svoji volji bi ga nam Nemci lahko in skoraj tudi s

pravičnim izgovorom zopet nazaj vzeli ter — nikdar več dali. Kaj je le neki nemška politika delala, da ni tega zvohala? Dobro je, da se Slovenija meša, lahke in zognjite sorodne in nesorodne pleve bodo splavale ali se pa vtonile, in tako od dobrega zerna odločile. Že se po vseh krajih slovanske zvezde prikazujejo, zberajo se v čitavnice, besede, pravne in učene družtva, v kratkem bo stala po vseh slovanskih deželah čudno močna, nepremagljiva duševna armada v boju za vero, prestol in narodnost.

3. V tej nekervavi bitki se je pokazalo, kateri da so pravi sovražniki avstrijskega prestola. Avstrija terdna in srečna le takrat obstati zamore, ako se vsi narodi po bratovsko okoli svitlega cesarja zberajo in si v lepi zastopnosti ljubeznivo roke podajo: „In multitudine populi dignitas regis; in paucitate plebis ignominia principis.“ Po tem so tisti obrezani in ne obrezani gospodje nja največi sovražniki, kateri razne narode proti eden drugemu hujskajo in motijo, da se sveta cesarska beseda hitro do zadne pike ne spolnuje: „Qui provocat iras, producit discordias.“ Avstrijska povestnica od leta 1848 še bo mnogo stoletij od tega pričala.

4. Morda kdo poreče: „Vsi Nemci pa vendar niso taki.“ Tudi jaz pravim, da niso vsi taki, jih pa tudi ni treba vseh, le malo, in že jih je preveč: alj spodobilo bi se vender bilo, ako bi se bil kdo od tolike čislane nemške kulture vzdignil in se za uboge Slovane, posebno za nas Slovence potegnil. To da razun tistih časnikov, kateri scer v nemškem jeziku, pa od slovanskih vrednikov izhajajo, se je kaj takega le čudno malo slišalo. Molčali so kakor miš in še molčijo in iz neke nam Slovanom ne kaj prijazne politike se je vse dopuščalo, kar se je le delati hotlo: „Qui tacet, consentire videtur.“

Pa nič za to; ves dosedajni peresni boj ni bil brez dobička; zdi se mi pa, da še bo mnogo priložnost braniti naše pravice.

Naj pa pride, kar Bog hoče: „Slovani! le vselej in povsod pravično in pošteno! Nikomur ne kratimo pravic, nikogar ne černimo in ne zdajjamo!“ Ja pravično in pošteno, da se bo tudi v prihodno kakor do sedaj po vsej pravici reči smelo: „Slovenska omika je žlahtneja od nemške, če tudi po širokem ne slovi.“ Zmaga je gotova, kajti pravica, Bog, svetli cesar na naši strani stoji!

* Iz Celovca. Prišel je spet sv. postni čas, v katerem verni radi kaj od Kristusovega terpljenja slišijo. Slovenci iz bližnjih in daljnih krajev v tem sv. času križev pot blizo našega mesta, kteremu „pri križah“ pravijo, pogosto obiskujejo, sv. križev pot lepo pobožno molijo in včasih tudi od štacjona do štacjona pojo. Dobro se še tudi spominjam, kako zvesto da so ljudje poslušali, ko sem jim na deželi „pasjon“ predbral; tudi svoje žive dni pozabil ne bom, kako se je ob petkih v sv. postnem času veliko pobožnih na Št. Kocianski gori v Štebenski fari zbralo in križev pot z meno molilo. Vse to nam dosti pričuje, da se vernim Slovencom pobožno opravilo križevega

pota prav dobro dopada. Tudi ni čuditi se temu. Kdor Jezusovo neskončno ljubezen prav spozna, tudi rad premišljuje njegovo britko terpljenje v marsikteri priložnosti, postavim po sv. obhajilu, kjer bi imeli po nauku sv. Pavla to vsakokrat storiti, ali pa v bridkostih in težavah, da bi se potolažili in poterjeni bili v svojem zaupanju na Boga. Prav lepe in za vse te in druge potrebe prav primerne bukve z izverstnimi podobami ozaljšane „Kalvarija“ imenovane so na svitlo dali v. č. g. Jožef Zupan, korar in fajmošter ljubljanske stolne cerkve. Priporočal bi jih tudi vam bogoljubni Slovenci na Koroškem!

Le to še pristavim, da so premil. knezoškof Slo m šek gosp. izdatelju pisali: Ta križev pot je nar bolj, kar jih dosihmal imamo; ko bi prej bil od njega vedel, bi ga bil v svojem postnem pastirskem listu priporočal.

Kupite si jih; vem, da vam bojo močno dopadle, nauka in tolažbe dajale. Pismenke križevega pota so debele in velike podobe lepe. Veljajo pa le:

V usnji vezane z zlatim obrezkom in 14 podobami 2 fl. 30 kr.
v usnji vezane z navadnim obrezkom in 14 podobami, 1 fl. 77 kr.
z usnjatim herbtom in 1 podobo . . . . . — fl. 95 kr.

Naj bolj bi bilo, ko bi se vsi naročniki ene fare ali enega dekanata obrnili na gosp. Karlna Dürnwirtha, špirituala v Celovškem semenišču, ki imajo več eksemplarov teh prelepih bukev.

Duhovske zadeve.

* Kerška škofija. Č. g. Novak Tom. je dobil prošno faro v Hribah; č. g. Jereb Jož. faro Keržanje; č. g. Travn Juri gre za provizorja v Medgorje; č. g. Rakeb Jož. za provizorja na Gozdanje. Čč. gg. kaplani so prestavljeni: Wucela Ant. v Podkernos, Söllner Jož. v Eržno in Bachmaier Boštj. v Zagrič. Umerl je č. g. Kav Jož., fajm. v Gozdanjab. R. I. P.

* Terzaška škofija: Prestavljeni so bili nasledni duhovniki: Č. g. France Sitar k novemu sv. Antonu v Terstu. Č. g. Janez Obreza v Tribano za eksposita, v Opčino č. g. Karol Mazek. V Povir pa č. g. Jakob Kocian, bivši v počivališču. — Umerla sta dva duhovnika: Č. g. Anton Debelič, eksposit v Tribanu in č. g. Felici Štrupi, v počitku v Kranju na Kranjskem. R. I. P.

* Lavantinska škofija: Visokoč. gosp. Franc Zorčič je imenovan stoljni korar; č. g. Georgi Kotzbeck, Mariberski dekan in knezoškofijskolavantinski duhovni svetovavec, je od 6. nov. l. 1861 tudi za knezoškofijskosekovskega duhovnega svetovavca povišen; čč. gg. Dr. Jož. Ulaga, Martin Kovačič in Matija Sinko so postali stalni profesori bogoslovskega semenišča v Mariboru; č. g. Blaž Slavinec je imenovan profesor verozakona više gimnazije Mariborske. Fare sta dobila čč. gg. Jan. Arlič faro Žreče, Jan. Bosina faro Slovenji gradec; č. g. Matija Kosi je postavljen za provizorja pri sv. križu poleg Ludbrega. Umerli so čč. gg.: Kapun Martin, penz. fajm. pri sv. Trojici, Manner Alojz, fajm. pri sv. Križu in Verhovšek Ant., kurat pri D. M. na Reci. R. I. P.

* Ljubljanska škofija: Č. g. Burja Jak. je dobil faro Ježico. Č. g. Peterlin Štef. pride za kaplana v Mozelj. Umerl je Potočnik Len., kaplan v Mozeljnu.